МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: «Удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0713 – ОП-дн
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми Оподаткування
(код і назва освітньої програми)

М. Ю. Білоконь
(ініціали та прізвище)

Керівник: завідувач кафедри ОАОА, професор, д.е.н. Меліхова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)
Рецензент: професор кафедри ОАОА, професор, д.е.н. Макаренко А. П.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

До захисту

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва)
Освітня програма Оподаткування
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
«06» березня 2024 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Білоконь Максим Юрійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ» керівник роботи Меліхова Т. О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА, затверджені наказом ЗНУ від «28» лютого 2024 року № 358-с та «07» жовтня 2024 року № 1518-с
2. Строк подання студентом роботи 04.02.2025
3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Теоретичні основи документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів
2 Документування обліку, оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів та фінансовий аналіз на ТОВ «ЗЛМЗ»
3 Пропозиції щодо удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
1. Тлумачення терміну поточний та капітальний ремонт в окремих нормативно-правових актів. 2. Класифікація основних засобів для потреб бухгалтерського обліку ремонтних операцій. 3. Схема обліку капітального ремонту основних засобів. 4. Схема обліку поточного ремонту основних засобів. 5. Облік модернізації комп'ютера. 6. Облік ремонт і техобслуговування принтера. 7. Аналіз рентабельності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки. 8. Робочий документ ОЗ-1 – Акт перевірки надходження ОЗ. 9. Довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів ОЗ в наказі про облікову політику. 10. Запропонована форма калькуляції витрат на поточний ремонт ОЗ. 11. Робочий документ контролера КТРОЗ-1 – перевірка правильності визначення витрат на ремонт. 12. Робочий документ контролера КТРОЗ-3 – перевірка правильності віднесення до капітального та поточного ремонту ОЗ. 14. Робочий документ

контролера КТРОЗ-4 – перевірка правильності застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
2	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
3	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		

7. Дата видачі завдання 06.03.2024

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень*	*Листопад 2024*	виконано
2	*Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження*	*Листопад 2024*	виконано
3	*Робота над 1 розділом*	*Грудень 2024*	виконано
4	*Робота над 2 розділом*	*Грудень 2024*	виконано
5	*Робота над 3 розділом*	*Грудень 2024*	виконано
6	*Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді*	*Січень-лютий 2025*	виконано
7	*Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій*	*Лютий 2025*	виконано
8	*Попередній захист роботи*	*Лютий 2025*	виконано
9	*Нормоконтроль*	*Лютий 2025*	виконано
10	*Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді*	*Лютий 2025*	виконано
11	*Захист роботи*	*Лютий 2025*	виконано

Студент _____ (підпис) М. Ю. Білоконь (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____ (підпис) Т. О. Меліхова (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер _____ (підпис) Ю. С. Синиця (ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Білоконь М. Ю. Удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Меліхова Т. О. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2025.

Досліджено теоретичні основи документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів. Показано документування обліку і оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ». Проведено фінансовий аналіз ТОВ «ЗЛМЗ». Проведено контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ». Надано шляхи щодо удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ».

Ключові слова: ДОКУМЕНТУВАННЯ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ, КОНТРОЛЬ, КАПІТАЛЬНІ РЕМОНТИ, ПОТОЧНІ РЕМОНТИ, ОСНОВНІ ЗАСОБИ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, УДОСКОНАЛЕННЯ

ABSTRACT

Bilokon M. Improving the documentation of accounting, taxation and control of capital and current repairs of fixed assets at ZLMZ LLC.

Qualification work for obtaining a higher education degree of master in the specialty 071 – Accounting and Taxation, scientific supervisor Melikhova T. O. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu.M. Potebnya, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, 2025.

The theoretical foundations of documentation of accounting, taxation and control of capital and current repairs of fixed assets have been studied. The documentation of accounting and taxation of capital and current repairs of fixed assets at LLC "ZLMZ" has been shown. A financial analysis of LLC "ZLMZ" has been carried out. Control of capital and current repairs of fixed assets at LLC "ZLMZ" has been carried out. Ways are provided to improve the documentation of accounting, taxation, and control of capital and current repairs of fixed assets at ZLMZ LLC.

Keywords: DOCUMENTATION, ACCOUNTING, TAXATION, CONTROL, CAPITAL REPAIRS, CURRENT REPAIRS, FIXED ASSETS, FINANCIAL ANALYSIS, IMPROVEMENT

ЗМІСТ

ВСТУП 8
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 12
1.1 Законодавчо-нормативна база з обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів 12
1.2 Документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів 22
1.3 Контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів 46
2 ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЗЛМЗ» 52
2.1 Загальна характеристика ТОВ «ЗЛМЗ» 52
2.2 Документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ» 53
2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «ЗЛМЗ» 60
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ЗЛМЗ» 71
3.1 Контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ» 71
3.2 Шляхи щодо удосконалення документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ» 77

3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ» 80
ВИСНОВКИ 88
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 91
ДОДАТКИ 101

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У даний час жодне підприємство не може діяти без наявності у нього працездатних основних засобів, які протягом часу потребують поточного та капітального ремонту. При відображенні в обліку та проведенні контролю поточного та капітального ремонту основних засобів треба звернути увагу на правильність віднесення до операційних витрат в залежності від місця їх експлуатації або на збільшення їх первісної вартості. Таким чином, тема дослідження є актуальною та потребує детального вивчення.

Проблемними питаннями обліку та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бутинець Ф. Ф., Давидов Г. М., Кулаковська Л. П., Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Піча Ю. В., Сахарцева І. І., Усач Б. Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах ведення обліку та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів. Проте саме питання документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ».

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів та їх удосконалення на ТОВ «ЗЛМЗ».

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- дослідити теоретичні основи документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів;
- показати документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів ТОВ «ЗЛМЗ»;
- провести фінансовий аналіз ТОВ «ЗЛМЗ»;
- провести контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»;
- надати шляхи щодо удосконалення документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ».

Об'єктом дослідження є процес документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів.

Предметом дослідження є існуючі підходи до документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів ТОВ «ЗЛМЗ».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності ТОВ «ЗЛМЗ».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в: удосконаленні документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів ТОВ «ЗЛМЗ», до найбільш важливих слід віднести:

- удосконалення документування контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів включає розроблені наступні бланки: анкету

внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи. Покращена методика проведення контролю допоможе регулярно проводити внутрішній аудит, що вчасно виявить порушення, допоможе правильно розподіляти поточний та капітальний ремонти, знизить вірогідність помилок;

- для поліпшення документування обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів запропонована довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику та форми калькуляції витрат на поточний та капітальні ремонти основних засобів. Запропоновані шаблони документів прискорять розрахунки та знизять вірогідність помилок у веденні фінансового обліку, а також допоможуть розібратись у відмінностях поточного та капітального ремонтів.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «ЗЛМЗ», що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференції:

Білоконь М., Меліхова Т. Концептуальні основи застосування гістограм як інструмента аналізу процесів. *Цифрова трансформація соціоекономічних, управлінських та освітянських систем сучасного суспільства* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 23-24 листопада 2022 року. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 33-35.

Основні пропозиції автора щодо документування обліку, оподаткування та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів знайшли відображення у статті:

Білоконь М. Ю., Меліхова Т. О. Удосконалення документування обліку та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів для поліпшення фінансового обліку та аудиту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 21. С. 38-43.

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі __ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1 Законодавчо-нормативна база з обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів

Накопичення інформації у бухгалтерському обліку про витрати на ремонт здійснюється у відповідності до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» та «Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів». При дослідженні встановлено, що вони не містять тлумачення понять «поточний ремонт» та «капітальний ремонт» для цілей бухгалтерського обліку є суттєвим упущенням. Оскільки суб'єкту господарювання буде досить складно прийняти обґрунтоване рішення щодо виду ремонтних робіт з метою достовірного відображення витрат у бухгалтерському обліку, тоді витрати на ремонт можуть бути віднесені або на витрати звітного періоду, або визнаватися капітальними інвестиціями (табл. 1.1) [16].

Таблиця 1.1 – Формування інформації у бухгалтерського обліку щодо витрат на ремонт

Критерій суттєвості витрат	Методика обліку	Аналітичний облік
Підтримання об’єкта ОЗ у працездатному стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання	Витрати звітного періоду	Рахунок витрат обирається залежно від напряму використання об’єкта ОЗ (23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 949 «Інші витрати операційної діяльності»)
Покращення експлуатаційних характеристик	Витрати звітного періоду	
	Капітальні інвестицій з майбутнім збільшенням первісної вартості основних засобів	151 «Капітальне будівництво» або 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»

Джерело: [16]

Визначення термінів «поточний ремонт» та «капітальний ремонт» для певних об'єктів обліку наведено у нормативно-правових актів, які регулюють окремі галузі діяльності (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Тлумачення терміну поточний та капітальний ремонт в окремих нормативно-правових актів

Вид ремонту	Визначення
Утримання житлових будинків	
Поточний	Комплекс ремонтно-будівельних робіт, який передбачає систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання
Капітальний	Комплекс ремонтно-будівельних робіт, пов'язаних з відновленням або поліпшенням експлуатаційних показників будинку, із заміною або відновленням несучих або огороджувальних конструкцій, інженерного обладнання та обладнання протипожежного захисту без зміни будівельних габаритів об'єкта та його техніко-економічних показників
Обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту	
Поточний	Ремонт, який виконується для забезпечення або відновлення роботоздатності виробу і полягає в заміні і (або) відновленні окремих частин (може виконуватись заявочно або за результатами діагностування агрегатним, знеособленим та іншими методами)
Капітальний	Ремонт, який виконується для відновлення справності та повного або близького до повного відновлення ресурсу виробу із заміною чи відновленням будь-яких частин, у тому числі базових

Джерело: [16]

Термінами, які наведені в таблиці 1.2, не можна скористатися при ідентифікації виду ремонту таких об'єктів основних засобів як комп’ютерна техніка, станки, обладнання тощо. Тлумачення поточного та капітального ремонту наводиться у Методичних рекомендаціях з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджених наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. Поточний ремонт виконується для забезпечення або відновлення експлуатаційних якостей обладнання і полягає у виконанні дрібних робіт з виправлення і часткової заміни окремих деталей виробничого та підйомно-транспортного устаткування,

цехового транспорту та інструментів, приладів і пристосувань із складу основних виробничих засобів [84].

Капітальний ремонт [84] трактується окремо для виробничого транспортного устаткування та обладнання. Під капітальним ремонтом виробничого та підйомно-транспортного устаткування, цехового транспорту мається на увазі ремонт, що виконується для відновлення справності та повного або близького до повного відновлення ресурсу об'єкта і полягає у виконанні робіт, пов'язаних із заміною або відновленням найважливіших відповідальних його частин або основних конструкцій. Для обладнання капітальним ремонтом вважається ремонт, при якому проводиться повне розбирання агрегату, заміна або відновлення зношених деталей, вузлів, ремонт базових і інших деталей і вузлів, збирання, регулювання і випробування агрегату [67].

Зазначимо, що документ застосовується для планування, ведення обліку і калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, які випускають промислову продукцію та стосується основних засобів, які задіяні у виробничому процесі. На підприємствах, які не випускають промислову продукцію дія методичних рекомендацій не поширюється. Від правильної ідентифікації буде залежати порядок обліку витрат на ремонт, а саме поточного або капітального [66].

Ю.Б. Скорнякова у своїй праці відзначає, що «поточний ремонт спрямований на відновлення об'єкта на первісному технічному рівні (навіть за наявності незначних технічних покращень), і капітальний ремонт, до якого варто віднести роботи, спрямовані на відновлення технічних характеристик на більш високому технічному рівні» [14].

Л.Г. Ярова під капітальним ремонтом розуміє «роботи, спрямовані на повне відновлення характеристик і ресурсів об'єкта шляхом оновлення або заміни його основних частин, які будуть економнішими та довговічнішими» [8, с. 70], а під поточним «роботи, що спрямовані на відновлення і забезпечення працездатності

об'єкта основних засобів шляхом заміни або оновлення окремих частин об'єкта або шляхом усунення несправностей і дрібних пошкоджень» [14].

Працівники облікового апарату будуть змушені оцінювати критерії «економічності» та «довговічності» для капітального ремонту та «дрібних пошкоджень» – для поточного ремонту. В.М. Головачко визначає, що «капітальний ремонт передбачає комплекс робіт з відновлення справності об'єктів, їх повного демонтажу, заміни спрацьованих деталей і вузлів, важливих частин та основних конструкцій» [14].

Під поточним ремонтом автор має на увазі «ремонт, який виконується для забезпечення або відновлення працездатності виробу і полягає в заміні і (або) відновлення окремих частин» [14].

Л. Семеген вважає, що «поточний ремонт – це підтримання інших необоротних активів у придатному для використання стані шляхом проведення регулярних ремонтно-профілактичних робіт для попередження фізичного старіння та усунення неполадок (ремонти проводяться у невеликі проміжки часу, їхня вартість незначна та супроводжується дрібними роботами; капітальний ремонт пов’язані із відновленням первісних техніко-експлуатаційних параметрів, при цьому проводиться повне розбирання об'єкта, що призводить до довготривалості ремонту та передбачає значні витрати на його проведення» [14].

М.Ф. Мельник зазначає, що «поточний ремонт – це ремонт, при якому заміняються зношені деталі машин, устаткування, ліквідуються незначні дефекти, несправності та поломки з метою підтримки в робочому стані машин, устаткування тощо» [14].

Капітальний ремонт – «передбачає повне розбирання об'єкта, що ремонтується, заміну всіх зношених вузлів, деталей, конструкцій тощо з метою відновлення робочого ресурсу, поліпшення експлуатаційних показників об'єкта, що ремонтується» [40].

Методологічна база з обліку основних засобів не містить універсального визначення понять «поточний ремонт» та «капітальний ремонт», а наукові підходи характеризуються множинністю. Обов'язок ідентифікації виду ремонту згідно з покладається на керівника підприємства. Таке рішення приймається з урахуванням результатів аналізу існуючої ситуації та суттєвості таких витрат. Обґрунтованість та доцільність прийнятого рішення щодо ідентифікації виду ремонту може бути піддана сумніву. Керівники підприємства залучають сторонніх осіб із технічною кваліфікацію та нести додаткові витрати на оплату їх послуг [72].

Головною ознакою для ідентифікації виду ремонту є його мета, а саме підтримка техніко-експлуатаційних характеристик об'єкта основних засобів в робочому стані або покращення експлуатаційних показників. При поточному ремонті здійснюється підтримка або відновлення техніко-експлуатаційних характеристик об'єкта основних засобів на систематичній основі або в разі необхідності та не передбачає в майбутньому отримання економічних вигід [67].

Метою проведення капітального ремонту є покращення експлуатаційних характеристик об'єкта основних засобів, яке може реалізовуватися шляхом заміни або відновлення будь-якої частини основного засобу без зміни геометричних розмірів, функціонального призначення та без поліпшення техніко-економічних показників. В іншому випадку капітальний ремонт буде мати ознаки поліпшення: реконструкції, модернізації, дообладнання або добудови. Капітальний ремонт має проводитися у разі необхідності, а саме: при руйнуванні, заміні частини основного засобу, повного зношення частини основного засобу тощо [51].

Ознаки, які мають вплив на ідентифікацію виду ремонту є мета, систематичність проведення робіт, зміна геометричних форм (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Порівняльна характеристика поточного та капітального ремонту

Ознака	Поточний ремонт	Капітальний ремонт
Мета	Підтримка або відновлення техніко-експлуатаційних характеристик	Покращення експлуатаційних характеристик
Систематичність робіт	Систематично або в разі необхідності	В разі необхідності
Отримання майбутніх економічних вигід	Ні	Ні
Зміна геометричних розмірів	Ні	Ні
Зміна функціонального призначення	Ні	Ні

Джерело: [51]

У Наказі Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 10.08.2004 р. № 150 [57] наводиться орієнтовний перелік послуг з ремонту будинків і споруд та прибудинкових територій, які відносяться до поточного та капітального та Наказом Міністерства транспорту України від 30.03.98 р. № 102 [57], який визначає перелік видів поточного та капітального ремонту для дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту.

Дослідивши проблеми організації бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів суб'єктів господарювання шляхом вивчення технологічних особливостей самого процесу оновлення основних засобів, визначено зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на формування витрат на ремонт основних засобів. До основних факторів впливу на формування витрат на ремонт належать:

- складність формування механізму ринкових відносин між замовниками та підрядниками робіт з ремонту основних засобів;

- кліматичні умови експлуатації об'єктів та їх ремонт;

- специфіка технологічного процесу виробництва суб'єкта господарювання та особливості технології оновлення основних засобів;

- специфіка структури основних засобів [86].

Однією з основних проблем організації бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів є проблема розмежування витрат капітального ремонту і витрат на реконструкцію та модернізацію основних засобів. Дослідження нормативної та наукової літератури дозволило визначити основний критерій розмежування даних видів витрат, а саме: ознака ремонту раніше прийнятих нормативів щодо використання об'єктів основних засобів [16].

Капітальний ремонт будівлі – це комплекс ремонтно-будівельних, робіт, який передбачає заміну, відновлювання та модернізацію конструкцій і обладнання будівель в зв'язку з їх фізичною зношеністю та руйнуванням, поліпшення експлуатаційних показників, а також покращання планування будівлі і благоустрою території без зміни будівельних габаритів об'єкта. Капітальний ремонт передбачає призупинення на час виконання робіт експлуатації будівлі в цілому або її частин (за умови їх автономності) [16].

Поточний ремонт – це комплекс ремонтно-будівельних робіт, який передбачає систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання. Якщо будівля не підлягає капітальному ремонту, комплекс робіт поточного ремонту може враховувати окремі роботи, які класифікуються як такі, що відносяться до капітального ремонту (крім робіт, які передбачають заміну та модернізацію конструктивних елементів будівлі). Поточний ремонт повинен провадитись з періодичністю, що забезпечує ефективну експлуатацію будівлі або об'єкта з моменту завершення його будівництва (капітального ремонту) до моменту постановки на черговий капітальний ремонт (реконструкцію) [40].

Виходячи з тлумачення цих понять в економічній літературі, під ремонтом основних засобів для цілей бухгалтерського обліку є процес проведення робіт з підтримки основних засобів у робочому стані, з перетворення, вдосконалення, оновлення основних засобів відповідно до сучасних вимог виробництва і

приведення їх у відповідність до нових вимог, норм і технічних умов підвищення якості продукції, що виготовляється [40].

Модернізація – це роботи з ремонту експлуатаційних можливостей основних засобів, що не мають вимушеного характеру і призводять до підвищення ефективності первинних нормативних показників функціонування об'єкта основних засобів (строк корисного використання, потужність, якість застосування тощо) [67].

За обсягом і характером вироблених ремонтних робіт розрізняють поточний і капітальний ремонти основних засобів [51].

Класифікація ремонту:

1) попереджувальний (регламентний) ремонт;

2) відновлювальний ремонт:

а) не поліпшує експлуатаційні можливості об'єкта;

б) поліпшує експлуатаційні можливості об'єкта [57].

При визначенні економічної сутності витрат на ремонт основних засобів використовуємо позицію міжнародних стандартів фінансової звітності, які розглядають їх як витрати:

- на модифікацію об'єктів основних засобів, що збільшують термін їх корисної служби і підвищують потужність;

- що дозволяють удосконалювати об'єкти основних засобів для підвищення якості виконання робіт;

- з впровадження нових виробничих процесів, що забезпечують оптимізацію раніше понесених витрат [16].

У МСФЗ головною умовою визнання таких витрат в бухгалтерському обліку є збільшення майбутніх економічних вигід. Раціональний облік витрат є балансоутримувачами основних фондів стратегічного призначення. Міжнародні стандарти фінансової звітності акцентують увагу на залежність організації обліку основних засобів від умов, врахованих при їх первісній оцінці і визнанні [14].

Податковий кодекс України поділяє основні засоби на виробничі та невиробничі основні засоби, з метою визнання витрат на їх ремонт. Витрати на придбання/самостійне виготовлення та ремонт, а також на реконструкцію, модернізацію або інші ремонт невиробничих основних засобів не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел фінансування [14].

Під терміном «невиробничі основні засоби» розуміють основні засоби, які не використовуються в господарській діяльності платника податку [14].

Класифікація основних засобів для потреб бухгалтерського обліку ремонтних операцій (рисунок 1.1).

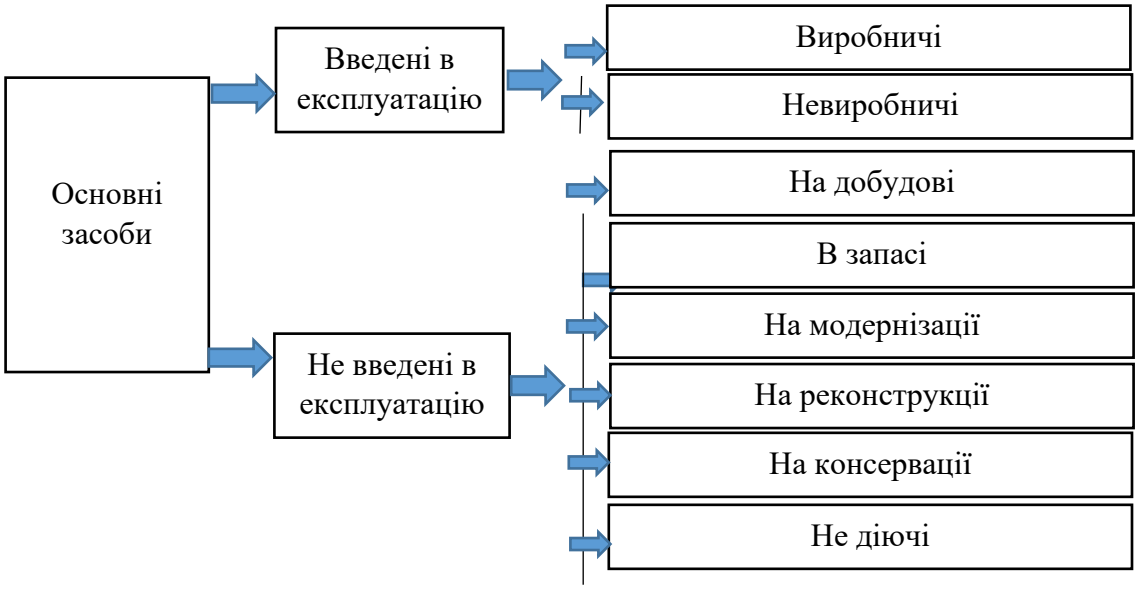

Рисунок 1.1 – Класифікація основних засобів для потреб бухгалтерського обліку ремонтних операцій

Джерело: [14]

У класифікації виділяють в окремі групи введені та невведені в експлуатацію основних засобів. Це дозволить на рівні аналітичного обліку здійснювати оцінку наявних основних засобів на завантаженість у виробництво, а також виявляти резерви збільшення виробничих потужностей підприємства [19].

Розподіл основних засобів, що введені в експлуатацію, на виробничі та невиробничі, пов’язано з необхідністю дотримання вимог податкового законодавства України щодо розмежування витрат на ремонт, які можна капіталізувати, а які віднести на витрати звітного періоду [84].

Детальний аналіз проводиться серед основних засобів, які перебувають в запасі (тобто, які придбані та не використовуються у зв’язку недозавантаженістю виробництва або зменшенням його масштабів) та тих, які віднесені до складу недіючих (ті основні засоби, які не відповідають вимогам, є застарілими та потребують значних капітальних інвестицій). Це показує про неефективне управління на рівні підприємства як масштабами виробництва, так і використанням основних засобів [84].

Недіючі основні засоби лише формально збільшують показник фондоозброєності підприємства та є явним резервом залучення додаткових коштів від їх продажу або обміну на інший основний засіб [40].

Класифікацію основних засобів використовують при розробці та впровадженні системи аналітичного обліку витрат на ремонт суб’єкта господарювання [40].

НП(С)БО не визначає сутності поняття ремонт, а лише наводить перелік його можливих видів. Інформація стосовно бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів наведена в Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку основних засобів № 561, які в п. 29 визначають такий поділ ремонту на капітальний та поточний: «Рішення про характер і ознаки здійснюваних підприємством робіт, тобто, чи спрямовані вони на підвищення техніко-економічних можливостей (модернізація, модифікація, добудова, реконструкція) об’єкта, що приведе у майбутньому до збільшення економічних вигод, чи здійснюються вони для підтримання об’єкта в придатному для використання стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, приймається керівником підприємства

з урахуванням результатів аналізу існуючої ситуації та суттєвості таких витрат»[66].

Витрати на ремонт можуть бути визнані капітальними інвестиціями, якщо ціна придбання активу відображає необхідність підприємства здійснити в майбутньому витрати для приведення активу до стану, в якому він придатний для використання. Вартість робіт, що приводять до збільшення очікуваних майбутніх вигід від об'єкта основних засобів, включається до капітальних інвестицій з майбутнім збільшенням первісної вартості основних засобів [66].

Методичні рекомендації визначають види капітального ремонту [67]:

а) модифікація, модернізація об'єкта основних засобів з метою подовження терміну його корисної експлуатації або збільшення його виробничої потужності;

б) заміна окремих частин устаткування для підвищення якості продукції (робіт, послуг);

в) впровадження ефективнішого технологічного процесу, що дозволить зменшити первісно оцінені виробничі витрати;

г) добудова (надбудова) будівлі, що збільшить кількість місць (площу) будівлі, обсяги та/або якість виконуваних робіт (послуг) чи умови їх виконання.

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання (технічний огляд, технічне обслуговування, ремонт тощо), включаються до складу витрат звітного періоду [14].

1.2 Документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів

Суб'єкт господарювання, визначаючи спосіб відновлення основних засобів (ремонт – за видами, реконструкцію, модернізацію або комбінування ремонту та

реконструкції), може вибирати спосіб проведення ремонту (господарський, підрядний або комбінований) [20].

Враховуючи вимоги методичних рекомендацій та Податкового кодексу України стосовно розподілу основних засобів на виробничі та невиробничі, яким чином витрати на ремонт впливають на оподаткування суб'єкта господарювання шляхом включення їх до складу фінансового результату до оподаткування (рисунок 1.2, рисунок 1.3).

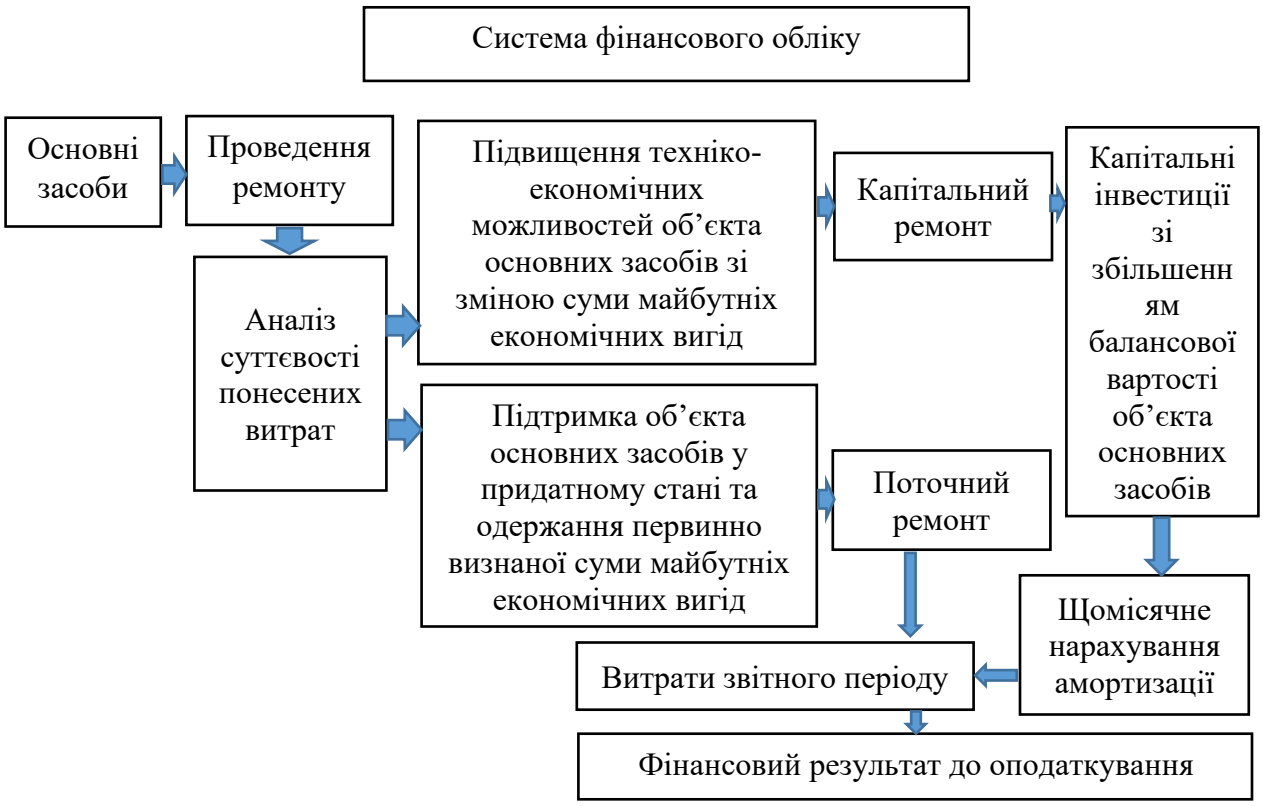

Рисунок 1.2 – Особливості включення витрат на ремонт до складу фінансового результату до оподаткування

Джерело: [20]

Як видно з рисунку 1.3, залежно від того, яке рішення прийме керівництво щодо віднесення витрат на ремонт до складу поточних чи капітальних, залежить розмір оподатковуваного прибутку, що є своєрідним напрямом оптимізації витрат підприємства.

Рисунок 1.3 – Особливості включення витрат на ремонт, які впливають на фінансовий результат до оподаткування

Джерело: [70]

Побудова аналітичного обліку витрат на ремонт має сім рівнів, які характеризують особливості проведення різних видів поліпшень основних засобів, а також відповідають вимогам чинного законодавства України з бухгалтерського обліку та оподаткування, зокрема:

– перший рівень характеризується джерелами утворення об'єктів основних засобів, що дозволить чітко розмежовувати бухгалтерський облік власних орендованих та отриманих іншим шляхом необоротних активів;

– другий рівень визначається групами об'єктів основних засобів, які відповідають групам, визначеним діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій, що дозволяє групувати витрати на ремонт в розрізі економічно однорідних об’єктів бухгалтерського обліку;

– третій рівень визначений видами об’єктів, такими як виробничі та невиробничі основні засоби, що дозволяє групувати витрати на ремонт відповідно до цілей оподаткування;

– четвертий рівень визначений видами ремонту, такими як попереджувальний та відновлювальний ремонт, що дозволяє формувати управлінську інформацію стосовно причин понесення витрат на ремонт;

– п’ятий рівень характеризується видами операцій, у вигляді яких може здійснюватися ремонт: ремонт (монтаж) основних засобів при придбанні; модернізація, реконструкція, консервація. Не включено вид ремонту, як добудова, оскільки вважаємо, що такий вид ремонту доцільно обліковувати на субрахунку 151 «Капітальне будівництво», що відповідатиме економічному змісту даного ремонту;

– шостий рівень визначений способами проведення ремонту господарським, підрядним та комбінованим, що дозволятиме контролювати витрачання матеріалів на проведення ремонту, а також інші витрати, які виникають при цьому;

– сьомий рівень представлений елементами витрат, що дозволятиме групувати витрати за економічно однорідними елементами, контролювати норми витрачання матеріалів, відхилення фактичних витрат від запланованих у кошторисі на ремонтні роботи [30].

Підхід до аналітичного обліку витрат на ремонт основних засобів передбачає багаторівневу деталізацію, що враховує галузеву специфіку і особливості автоматизованої обробки даних, а також спрощує обліковий процес, формує найбільш достовірну інформацію про витрати на ремонт [31].

Видів ремонту пропонуємо власний підхід до організації аналітичного обліку капітального ремонту основних засобів (рисунок 1.4).

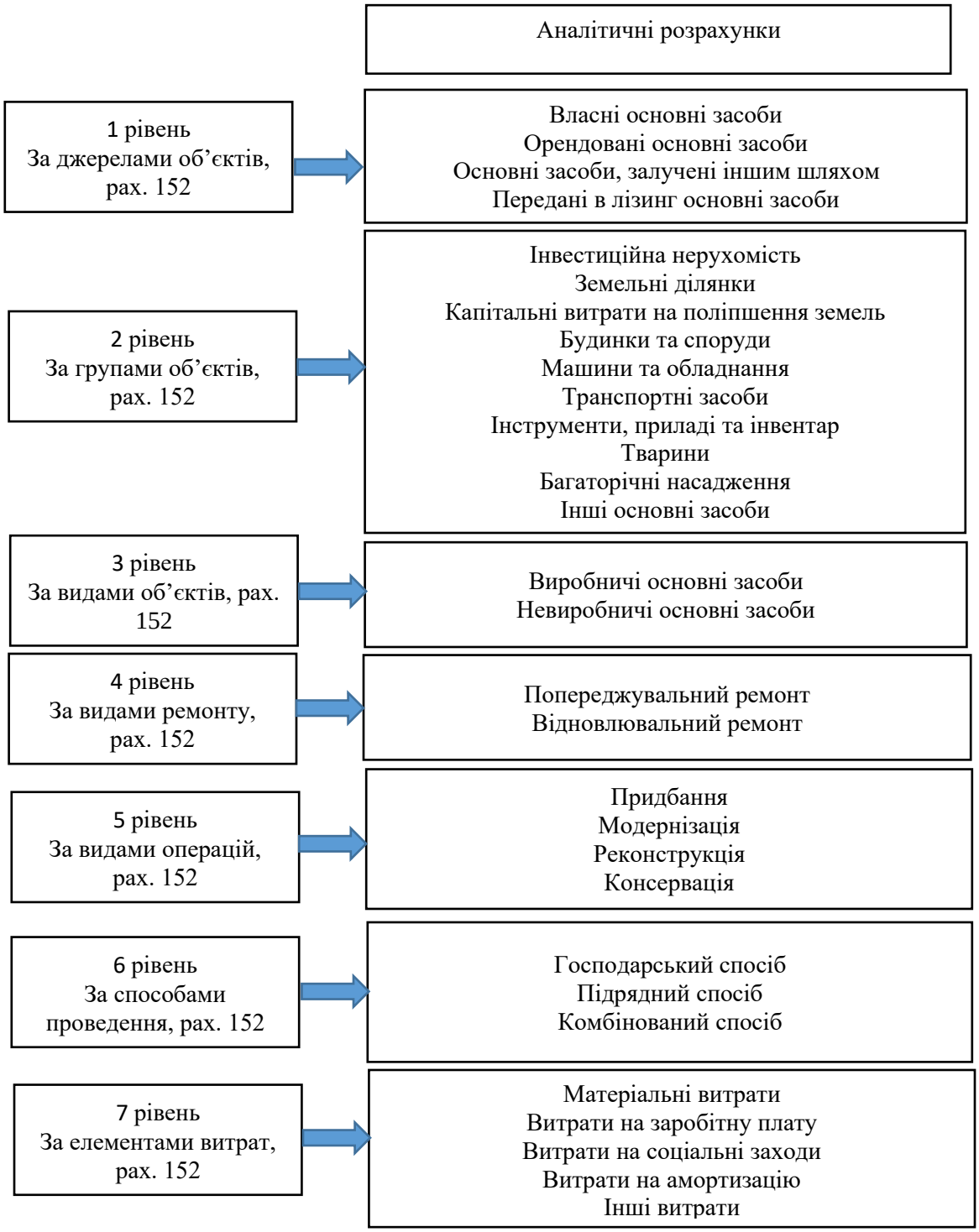

Рисунок 1.4 – Схема обліку капітального ремонту основних засобів

Джерело: [70]

Витрати на капітальний ремонт можна враховувати створенням резерву на ремонт, оскільки полягає у значному обсягу витрат, тривалостю характером робіт

і сезонністю. Резервування коштів на капітальний ремонт дозволяє співвідносити витрати і доходи підприємств, правильно та рівномірно розподіляти податкове навантаження протягом року [70].

Схема обліку поточного ремонту основних засобів (рисунок 1.5). Основною особливістю організації аналітичного обліку витрат на ремонт є те, що першочерговою ознакою в них виступає не підхід до поділу основних засобів та групами, видами та типами, а підхід до поділу саме витрат на ремонт [20].

Підхід до аналітичного розрізу витрат на ремонт також маж шість рівнів і характеризує витрати на поточний ремонт основних засобів, зайнятих безпосередньо у процесі виробництва. Охарактеризуємо аналітичні розрізи:

– перший рівень визначений видом ремонту, які характеризують ремонт з позиції запланованості понесених витрат, адже попереджувальний ремонт є запланованим, а відновлювальний здійснюється у випадку певної непередбачуваної події, наприклад, несправності основного засобу;

– другий рівень поділений за видами операцій, відповідно до яких проводиться ремонт, що дає можливість згрупувати усі витрати на поточний ремонт за характером здійснюваної операцій та можливість прийняття рішення щодо понесення витрат у випадку непередбачуваних подій, стихійних лих;

–третій рівень визначений способами проведення поточного ремонту, який дозволить приймати рішення стосовно доцільності та ефективності використання того чи іншого способу проведення ремонту основних засобів;

– четвертий рівень характеризується групами об’єктів основних засобів, які визначені діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, що дає можливість визначити найбільш витратні для утримання та експлуатації основні засоби;

– п’ятий рівень визначений видами об’єктів основних засобів в розрізі виробничі та невиробничі, що також здійснено відповідно до норм чинного

податкового законодавства та дозволить визначити правильну базу оподаткування податком на прибуток;

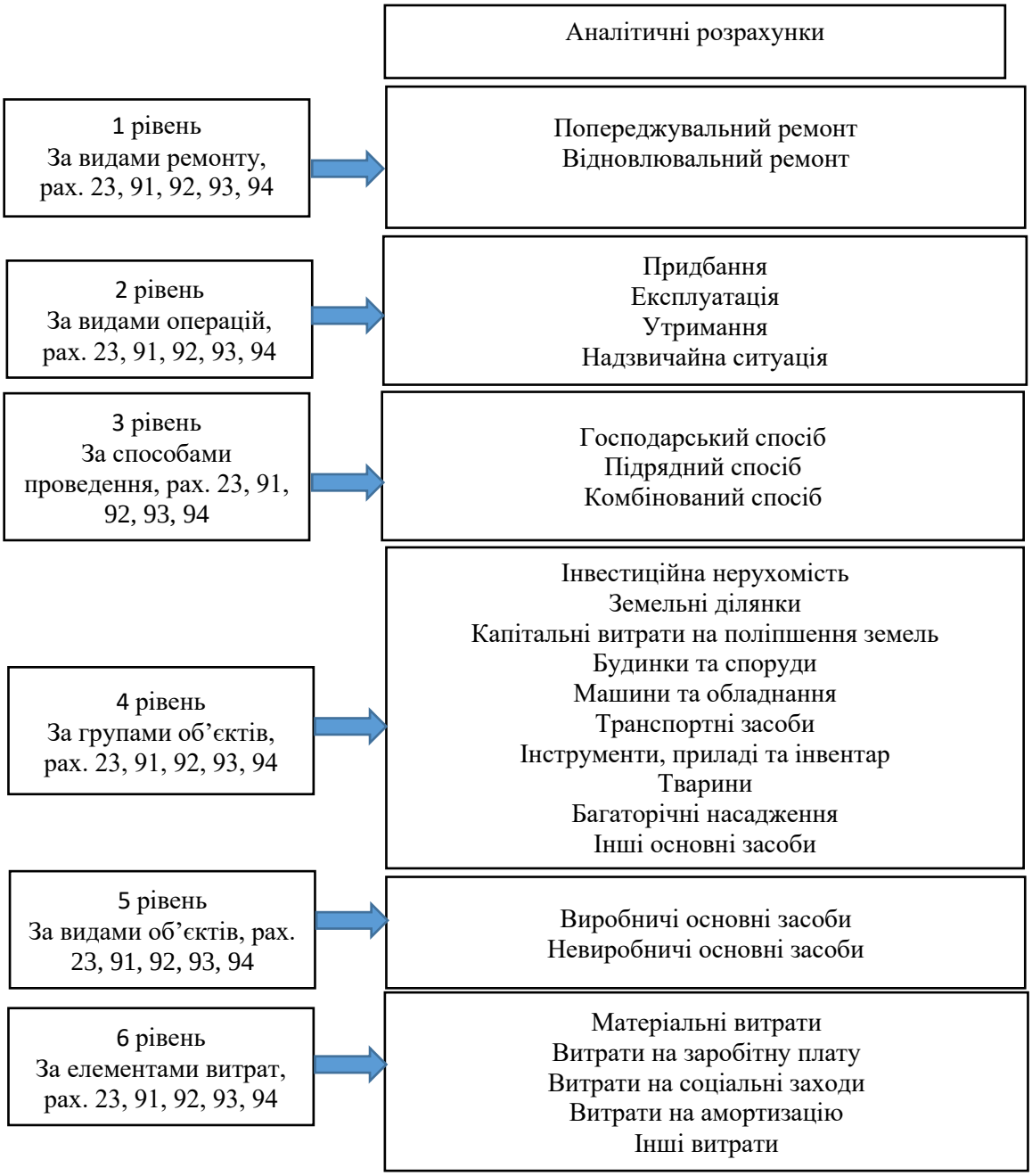

Рисунок 1.5 – Схема обліку поточного ремонту основних засобів

Джерело: [37]

– шостий рівень представлений витратами за елементами, що дозволить проводити економічний аналіз виникнення даних витрат, а також забезпечить формування показників фінансової звітності [24].

Положення про технічне обслуговування є комплексом операцій чи операцією з підтримки роботоздатності або справності виробу під час використання за призначенням, зберігання та транспортування. Види технічного обслуговування автотранспорту (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4 – Види технічного обслуговування

Технічне обслуговування	Стисла характеристика
Щоденне обслуговування	Проводиться після роботи автомобіля відповідним технічним персоналом з метою підготовки до подальшої експлуатації
Перше та друге технічне обслуговування (ТО-1, ТО-2)	Здійснюється періодично в обов'язковому порядку. Періодичність проведення визначається пробігом автомобіля або періодом часу, що минув з моменту придбання (попереднього ТО)
Сезонне технічне обслуговування	Здійснюється двічі на рік – навесні та восени (разом з черговим ТО-2) для підготовки автомобіля до експлуатації у відповідних погодних умовах
Технічне обслуговування під час консервації	Виконується для забезпечення збереження автомобіля в період простою та можливості його експлуатації після розконсервації
Технічне обслуговування на лінії	Проводиться безпосередньо на лінії

Джерело: [36]

Комп'ютерна техніка, як і будь-яка інша, з часом може виходити з ладу, давати збої або навіть застарівати. Для облікових цілей важливі характер та спрямованість «ремонтних» операцій, що здійснюються. Залежно від ситуації та мети, що ставиться, можливі такі види ремонтних операцій:

– техобслуговування (ТО);

– ремонти;

– модернізація комп’ютерної техніки [48].

Якщо перший вид операцій (техобслуговування) має переважно профілактичну спрямованість (тобто супроводжується низкою заходів, що запобігають несправностям, сприяють утриманню техніки у справному стані та подовженню в такий спосіб строку її служби), то ремонт або модернізація, як правило, уже супроводжуються проведенням серйозних робіт – із заміною «комп’ютерних» складових або запчастин, їх полагодженням (відновленням ресурсу), а іноді навіть установленням при цьому більш досконалих (деколи додаткових, нових) компонентів. При цьому розмежовуючи між собою «ремонти» та «модернізацію», важливо визначити, з якою саме метою проводяться «ремонтні» операції з комп’ютером: для підтримання його в робочому стані («ремонти») чи з метою збільшення майбутніх економічних вигод («модернізація»). При цьому треба відокремити витрати на підтримання комп’ютера в робочому стані від його поліпшення. У цьому випадку розумно керуватися таким: заміну на рівноцінні (подібні) комплектуючі варто розглядати як ремонт, тоді як прогресивніші «ремонтні» удосконалення (припустимо, заміна на комплектуючі із суттєво більшими можливостями або доукомплектування техніки, наприклад, додаткове встановлення DVD-привода тощо) більше відповідають модернізації [22].

Згідно з п. 29 Методрекомендацій № 561 рішення про характер та ознаки «ремонтних» робіт (тобто на що вони спрямовані: підтримання в робочому стані чи поліпшення) приймається керівником підприємства. Технічний висновок про спрямованість «ремонтних» заходів, що проводяться, для прийняття рішення керівником з точки зору подальшої експлуатації об’єкта можна отримати від фахівців підприємства, які ремонтували комп’ютерну техніку або ж, наприклад, від фірми, якщо така залучалася для виконання відповідних «ремонтних» робіт [39].

Поділ «ремонтних» операцій з комп’ютерною технікою можна зобразити наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Поділ «ремонтних» операцій з комп’ютерною технікою можна зобразити

Види операцій	Характеристика	Приклади
ТО (техобслуговування)	Спрямовані на підтримання комп’ютера в робочому стані	Переважно профілактичні операції, спрямовані на подовження працездатності комп’ютерної техніки, наприклад: – чищення, продування системного блока від пилу та забруднень; – чищення принтера; – чищення та змащування підшипників кулера системного блока; – чищення CD, DVD-приводів; – витрати на заміну (придбання) картриджів для принтерів тощо
Ремонти		Заміна на подібні (як правило, з метою відновлення робочого ресурсу): – монітора; – клавіатури; – миші; – системного блока; – окремих складових системного блока (на рівноцінні)
Поліпшення (модернізація)	Приводять до збільшення майбутніх економічних вигод від використання комп’ютера	До поліпшень, зокрема, відносяться: – збільшення обсягу оперативної пам’яті; – заміна старого процесора на новий з більш високою частотою; – установлення додаткового накопичувача на жорсткому магнітному диску; – установлення материнської плати, що підтримує більш нові пристрої; – установлення досконалішої відеокарти тощо; – установлення CD, DVD-приводів

Джерело: [28]

Якщо актив не відповідає поняттю основних засобів (оскільки не є закінченим пристроєм, що виконує певні самостійні функції, п. 4. НП(С)БО 7), то не може вважатися і МНМА. Картриджі не можуть розцінюватися і як МШП (до

яких згідно з Інструкцією № 291, належать інструменти, госпінвентар, спеціальне оснащення, спецодяг тощо – тобто предмети, для яких характерна відокремленість та можливість виконання самостійної функції). Найправильніший підхід – розглядати картридж як витратний матеріал незалежно від строку його використання, а його заміну класифікувати як технічне обслуговування принтера, а не як його ремонт. Заміна картриджа здійснюється не внаслідок поломки принтера, а через зношення картриджа [33].

Витрати на проведення техобслуговування є витратами. Інші ремонти в бухгалтерському обліку згідно з нормами НП(С)БО 7 поділяються витрати на:

- ремонти (як заходи, спрямовані на підтримання об’єктів у робочому стані) є витратами періоду;

- модернізацію (як такі, що спричинюють збільшення майбутніх економічних вигод від використання об’єктів) – капіталізуються, тобто збільшують первісну вартість об’єктів основних засобів (ОЗ), що ремонтуються [45].

Особливості обліку «ремонтних» витрат наведено в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Облік «ремонтних» витрат

Види операцій	Облікові особливості
ТО (техобслуговування)	Витрати включаються до складу витрат поточного періоду (Дт 23, 91, 92, 93, 94 – Кт 20, 65, 66, 68)(п. 15 НП(С)БО 7)
Ремонти	
Поліпшення (модернізація)	Витрати капіталізуються (відносяться на збільшення первісної вартості об’єкта ОЗ, що покращується) (Дт 15 – Кт 20, 65, 66, 68; Дт 10 – Кт 15) (п. 14 НП(С)БО 7)

Джерело: [75]

В бухгалтерському обліку (зважаючи на пооб’єктний облік «комп’ютерних» складових) придбання нової миші буде відображено як придбання запасів (МШП) із зарахуванням на рахунок 22. При передачі миші в

експлуатацію її вартість буде списано на витрати періоду (Дт 23, 91, 92, 93, 94 – Кт 22) [53].

Облік заміни миші для комп'ютера наведено у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Облік заміни миші для комп'ютера

Зміст операції	Дебет	Кредит
1. Видано грошові кошти підзвітній особі для придбання миші	372	301
2. Оприбутковано мишу на баланс підприємства після затвердження авансового звіту	22	372
3. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	372
4. Повернено підзвітною особою до каси невитрачений залишок суми	301	372
5. Передано мишу в експлуатацію (для заміни)	23, 91, 92, 93, 94	22

Джерело: [61]

Оскільки принтер зараховано до складу МНМА (субрахунок 112), то витрати на його ремонт у бухгалтерському обліку враховуються як витрати на ремонт основних засобів. У бухгалтерському обліку такі витрати (як на ремонт ОЗ) потраплять до витрат періоду [45].

Техобслуговування принтера та комп'ютерної техніки. Витрати на придбання картриджа для принтера та «комп'ютерних» серветок для чищення є витратами на техобслуговування. У бухгалтерському обліку вартість таких витратних матеріалів зараховується на субрахунок 209 «Інші матеріали», звідки потім списується на витрати (Дт 23, 91, 92, 93, 94 – Кт 209) [45].

Облік ремонту і техобслуговування принтера наведено у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Облік ремонту і техобслуговування принтера

Зміст операції	Дебет	Кредит
1	2	3
Ремонт принтера		
1. Відображено витрати на ремонт принтера	23, 91, 92, 93, 94	631
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	631

Продовження таблиці 1.8

1	2	3
3. Оплачено вартість ремонтних робіт	631	311
Техобслуговування принтера та комп'ютерної техніки		
1. Оприбутковано:		
– картридж	209	631
	641	631
– серветки для чищення комп'ютера	209	631
	641	631
2. Перераховано оплату за картридж та серветки для чищення комп'ютера	631	311
3. Здійснено заміну картриджа	23, 91, 92, 93, 94	209
4. Видано серветки для чищення комп'ютера відділам підприємства	23, 91, 92, 93, 94	209

Джерело: [45]

Здійснені поліпшення комп'ютера є його модернізацією, тому витрати у бухгалтерському обліку відносяться на збільшення первісної вартості комп'ютера [61].

Облік модернізації комп'ютера (із залученням послуг сторонньої організації) наведено у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Облік модернізації комп'ютера (із залученням послуг сторонньої організації)

Зміст операції	Дебет	Кредит
1. Перераховано передоплату фірмі техпідтримки за роботи з модернізації комп'ютера	371	311
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644
3. Відображено (капіталізовано) витрати на модернізацію комп'ютера	152	631
4. Списано суму раніше відображеного податкового кредиту з ПДВ	644	631
5. Відображено залік заборгованості	631	371
6. Витрати з модернізації комп'ютера віднесено на збільшення його первісної вартості	104	152

Джерело: [61]

У бухгалтерському обліку витрати на ремонти та поліпшення орендованих основних засобів відображаються відповідно

до НП(С)БО 7 і НП(С)БО 14 та їх облік також залежить від спрямованості «ремонтних» робіт, що проводяться згідно з наступними документами:

– вартість ремонтів об'єктів оренди (як витрат, пов'язаних з підтриманням об'єктів у робочому стані) відноситься на витрати періоду (п. 15 НП(С)БО 7);

– вартість поліпшень (модернізації) орендованих об'єктів (що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод від використання об'єкта) ураховується орендарем як створення об'єкта інших необоротних матеріальних активів (Дт 117 – Кт 153, п. 8 НП(С)БО 14, п. 21 Методрекомендацій № 561) [61].

З урахуванням викладеного операції з поліпшення (модернізації) орендованого комп'ютера в обліку підприємства відобразяться так (за домовленістю сторін поліпшення при цьому здійснюються без відшкодування таких витрат орендодавцем) [46].

Облік поліпшення (модернізація) орендованого комп'ютера наведено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Облік поліпшення (модернізація) орендованого комп'ютера

Зміст операції	Дебет	Кредит
1. Перераховано оплату постачальнику за комп'ютерні комплектуючі	371	311
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644
3. Отримано комп'ютерні запчастини від постачальника	207	631
4. Списано суму раніше відображеного податкового кредиту з ПДВ	644	631
5. Відображено витрати з поліпшення комп'ютера (що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод)	153	207
	153	66, 65
6. Із витрат на поліпшення сформовано об'єкт інших необоротних матеріальних активів	117	153
7. Нараховано амортизацію за створеним об'єктом інших необоротних матеріальних активів	23, 91, 92, 93, 94	132

Джерело: [46]

Облік техобслуговування орендованої комп'ютерної техніки наведено у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 – Облік техобслуговування орендованої комп'ютерної техніки

Зміст операції	Дебет	Кредит
1. Відображено витрати з техобслуговування орендованого комп'ютера	23, 91, 92, 93, 94	631
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	631
3. Оплачено послуги з техобслуговування	631	311

Джерело: [46]

Перед виконанням робіт (надання послуг) замовник і підрядник (виконавцю) укладають договір: договір підряду або договір про надання послуг. Цей документ є підставою для виникнення прав і обов'язків сторін цивільно-правових відносин [75].

Договір між фізичними та юридичними особами (крім тих, які повністю виконуються сторонами в момент їх укладення) здійснюють виключно в письмовій формі (ст. 208 ЦКУ). Засвідчувати нотаріально договір підряду або договір про надання послуг не обов'язково, але це роблять за домовленістю сторін або на вимогу однієї сторони (ст. 209 ЦКУ) [75].

За договором підряду одна сторона (підрядник) повинна виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти й оплатити виконану роботу (ч. 1 ст. 837 ЦКУ) [75].

Роботи виконують на підставі договору підряду та його різновидів: договорів побутового або будівельного підряду, підряду на проведення проєктних і пошукових робіт [75].

Договір підряду укладається на виготовлення, обробку, переробку, ремонт речі або на виконання іншої роботи з передачею її результату замовнику (ч. 2 ст. 837 ЦКУ). За договором підряду передають саме результат робіт, який містить якусь матеріальну складову [75].

За договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в

процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник – її оплатити (ч. 1 ст. 901 ЦКУ). Предметом договору про надання послуг є послуга як така, позбавлена відокремленого від неї матеріального результату [45].

При складанні договору підряду або договору про надання послуг враховують загальні норми ЦКУ та погоджують предмет договору (робота чи послуга, яка має бути виконана/надана), що включає:

– взаємні права та обов'язки;

– строки виконання роботи (надання послуги);

– порядок і строки оплати;

– відповідальність сторін за порушення договору [45].

Приймання виконаних робіт здійснюється за актом, в якому вказується роботи виконані та прийняті (ч. 4 ст. 882 ЦКУ). Акт складають у двох примірниках у довільній формі із зазначенням усіх необхідних для первинного документа реквізитів. Підписуючи акт, замовник підтверджує, що роботи дійсно виконані (послуги отримані) [28].

Цивільно-правовий договір (далі – ЦПД_ набирає чинності з моменту його укладення (ч. 2 ст. 631 ЦКУ) або в договорі прописують дати, з яких починається і закінчується виконання роботи (надання послуги). Дата укладення договору не збігається з датою початку виконання робіт (надання послуг) [28].

Дата закінчення виконання робіт (надання послуг) підтверджується датою підписання відповідного акту, тобто це день на який зазначені в акті роботи (послуги) вважаються виконаними (наданими) [28].

Сума винагороди за ЦПД включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу фізичної особи, а з неї необхідно утримати ПДФО і ВЗ за базовими ставками ПДФО – 18 %, ВЗ – 5% [53].

Якщо ЦПД укладено з працівником підприємства, то:

– базу оподаткування зарплати і винагороди за ЦПД визначають окремо;

– при визначенні права працівника на податкову соціальну пільгу винагороду за ЦПД не враховують [53].

Сплатити ПДФО і ВЗ до бюджету потрібно у строки, які встановлені ст. 168 ПКУ. При виплаті винагороди готівкою, знятою з рахунку в банку, або шляхом перерахування на банківський рахунок фізичної особи – у день виплати доходу. Якщо винагорода надається в негрошовій формі або виплачується готівкою з каси – протягом 3 банківських днів із дня, наступного за днем виплати (надання) такого доходу. У випадку ж коли винагороду нараховано, але не виплачено – протягом 30 календарних днів, наступних за останнім днем місяця, в якому нараховано, але не виплачено дохід [53].

Винагорода за ЦПД потрапляє й до бази нарахування ЄСВ, якщо договір передбачає виконання робіт або надання послуг (п. 1 ч. 1 ст. 7 Закону № 2464), тому не нараховують ЄСВ на виплати за договором оренди, але це зобов'язує нараховувати цей внесок [53].

ЄСВ нараховують на суму доходу у межах максимальної величини – 15 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої в місяці такого нарахування (ч. 3 ст. 7, п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону № 2464) [61].

Якщо одним страхувальником разом з винагородою за виконані роботи (надані послуги) застрахованій особі нараховувалися інші виплати, з яких справляється ЄСВ, з максимальною величиною бази нарахування ЄСВ потрібно порівнювати загальну суму виплат, з яких справляється ЄСВ [61].

Якщо згідно з актом виконаних робіт (наданих послуг) початок їх виконання (надання) припадає на один місяць, а закінчення – на іншій, для цілей порівняння з максимальною величиною бази нарахування ЄСВ суму винагороди потрібно поділити на кількість місяців, за які вона нарахована (ч. 2 ст. 7 Закону № 2464) [28].

У разі коли ЦПД на виконання робіт (надання послуг) укладений зі сторонньою фізичною особою або із зовнішнім сумісником, дотримуватися

вимоги про сплату ЄСВ з мінімальної зарплати не потрібно (абзац третій ч. 5 ст. 8 Закону № 2464), а ЄСВ визначаємо від фактичної суми винагороди (з урахуванням максимальної величини бази нарахування цього внеску) [28].

Якщо ЦПД укладено з працівником підприємства, для якого це місце роботи є основним, то роботодавець нараховує ЄСВ на фактичну базу нарахування ЄСВ, але не нижче розміру мінімальної зарплати. З розміром мінімальної зарплати порівнюютьи загальну базу нарахування ЄСВ за місяць, тобто зарплата + винагорода за ЦПД. Якщо загальна база нарахування ЄСВ виявиться меншою за мінімальну зарплату, ЄСВ розраховують як добуток мінімальної зарплати і ставки ЄСВ. У загальному випадку роботодавці до винагороди за ЦПД застосовують ставку ЄСВ 22 % [45].

Залежно від призначення робіт (послуг), виконаних (наданих) фізичної особою за ЦПД, сума винагороди в бухгалтерському обліку включається до:

– витрат виробництва (рахунок 23);

– загальновиробничих витрат (рахунок 91);

– адміністративних витрат (рахунок 92);

– витрат на збут (рахунок 93);

– інших операційних витрат (рахунок 94) [45].

Облік розрахунків з виконавцями та підрядниками ведуть на субрахунку 685 »Розрахунки з іншими кредиторами» або на рахунку 63 »Розрахунки з постачальниками та підрядниками» [45].

У разі виконання робіт / надання послуг на умовах передоплати виплату авансу показують за дебетом субрахунку 371 »Розрахунки за виданими авансами». Після виконання підрядником (виконавцем) своїх зобов’язань відображають погашення дебіторської заборгованості за авансами проводкою: Дт 685 (63) – Кт 371 [46].

Відобразимо нарахування і виплату винагороди за ЦПД в обліку підприємства-замовника в таблиці 1.12.

Таблиця 1.12 – Облік виплати винагороди фізичних особі за договором підряду

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нараховано винагороду за договором підряду (підписано акт виконаних робіт)	92	685
Нараховано ЄСВ на суму винагороди	92	651
Утримано ПДФО із суми винагороди	685	641/ПДФО
Утримано ВЗ із суми винагороди	685	642/ВЗ
Перераховано ЄСВ	651	311
Перераховано ПДФО до бюджету	641/ПДФО	311
Перераховано ВЗ до бюджету	642/ВЗ	311
Перераховано винагороду на банківський рахунок фізичної особи	685	311

Джерело: [46]

При поверненні орендованого приміщення складається Акт приймання-передачі майна, який і зафіксує факт зворотної передачі орендарем приміщення орендодавцю, у ньому вказується стан об'єкта, що передається [46].

Якщо під час оренди приміщення ви присвоїли йому інвентарний номер та завели на нього інвентарну картку обліку основних засобів (за типовою формою № ОЗ-6), як запропоновано пп. 8 і 9 Методрекомендацій № 561, то при поверненні об'єкта треба в ній зазначити факт повернення [61].

У бухгалтерському обліку об'єкт оренди значиться в орендатора тільки на позабалансовому рахунку 01 «Орендовані необоротні активи» за вартістю, встановленою в угоді про оренду (п. 8 НП(С)БО 14) [61].

Після підписання Акту приймання-передачі майна об'єкт оренди, що повертається, списуємо з позабалансового рахунка 01 «Орендовані необоротні активи» [37].

В обліку з податку на прибуток операція отримання в оренду майна не змінює податкові зобов'язання орендаря (п. 153.7 ПКУ). Наступне повернення орендованого приміщення його податкових зобов'язань не змінить [28].

Повернення орендованого майна орендодавцю – не об'єкт обкладення ПДВ (п.п. 196.1.2 ПКУ). Операція зі зворотного повернення орендодавцю

приміщення не відображається в обліку з податку на прибуток та в ПДВ-обліку [61].

Орендар, який експлуатує це приміщення, проводить як ремонт, так і його поліпшення. Він міг відремонтувати або поліпшити й прилеглу до орендованої будівлі територію, якщо все це було прописано в договорі оренди [53].

Основні юридичні моменти при оформленні:

1) ремонтувати орендоване приміщення – прямий обов'язок орендаря, якщо, звісно, сторони не передбачили в договорі інше (ч. 1 ст. 776 ЦКУ);

2) поліпшувати орендоване майно, проводити капітальний ремонт – обов'язок орендодавця [46].

Поліпшити орендоване приміщення може й орендар, якщо:

– це прямо передбачено договором оренди (ч. 2 ст. 776 ЦКУ);

– орендодавець не виконав своїх зобов'язань щодо капремонту і це перешкоджає використанню будівлі (ч. 3 ст. 776 ЦКУ) [46].

Відповідно до п. 8 НП(С)БО 14, за поліпшеннями орендованих основних засобів створюється в обліку окремий об'єкт (на субрахунку 117 «Інші необоротні матеріальні активи»), який амортизується [46].

У бухгалтерському обліку:

– витрати на проведення поточного ремонту для підтримання орендованого приміщення в робочому стані (відновлення первісного ресурсу та збереження первісно очікуваних вигод від використання об'єкта) було віднесено на витрати періоду (Дт 92, 93, 94 – Кт 20, 22, 13, 63, 65, 66, 68) залежно від напряму використання об'єкта (п. 15 НП(С)БО 7);

– витрати на поліпшення орендованого приміщення було капіталізовано (п. 8 НП(С)БО 14), відображаються за дебетом субрахунку 117 і далі амортизуються [45].

Повертаючи покращений об'єкт оренди (у разі його добудування, дообладнання чи модернізації), орендодавцю передаються економічні вигоди, які

не компенсуються (передаються безоплатно). А податківці передачу поліпшень вважають безоплатним постачанням, вимагаючи нарахування ПДВ виходячи зі звичайних цін [53].

Якщо в бухгалтерському обліку орендаря створено об'єкт інших необоротних матеріальних активів (Дт 117 – Кт 153), то при передачі поліпшень на баланс орендодавця без компенсації його потрібно списати з балансу як при безоплатному передачі [53].

Облік повернення покращеного орендованого приміщення (без компенсації) наведено у таблиці 1.13.

Таблиця 1.13 – Облік повернення покращеного орендованого приміщення (без компенсації)

Зміст операції	Дебет	Кредит
Після закінчення строку дії договору оренди списано суму нарахованої амортизації щодо об'єкта поліпшень	132	117
Списано залишкову вартість об'єкта поліпшень на витрати	976	117
Списано об'єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01

Джерело: [61]

Якщо в обліку орендаря було створено об'єкт поліпшень (Дт 117 – Кт 153), то передача поліпшень на баланс орендодавця, який відшкодовує їх вартість, орендар відображає як продаж об'єкта інших необоротних матеріальних активів [61].

Облік повернення покращеного орендованого приміщення (із компенсацією) наведено у таблиці 1.14.

Таблиця 1.14 – Облік повернення покращеного орендованого приміщення (із компенсацією)

Зміст операції	Дебет	Кредит
1	2	3
Після закінчення строку дії договору оренди списано суму нарахованої амортизації щодо об'єкта поліпшень	132	117

Продовження таблиці 1.14

1	2	3
Відображено переведення об’єкта до складу необоротних активів, утримуваних для продажу	286	117
При переданні поліпшень після закінчення строку відображено дохід у сумі, що відшкодовується орендодавцем	377	719
Нараховано податкові зобов’язання з ПДВ	719	641/ПДВ
Списано балансову вартість об’єкта, що реалізується	943	286
Відшкодовано орендодавцем вартість поліпшень	311	377
Списано об’єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01

Джерело: [61]

Якщо при поверненні об’єкта орендодавець компенсує вам ремонтні витрати, то суму компенсації відображаємо проводкою Дт 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» – Кт 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

Облік повернення відремонтованого орендованого приміщення (із компенсацією) наведено у таблиці 1.15.

Таблиця 1.15 – Облік повернення відремонтованого орендованого приміщення (із компенсацією)

Зміст операції	Дебет	Кредит
Відображено витрати на ремонт орендованого офісу (ремонтна організація – неплатник ПДВ)	92	631
Нараховано амортизацію в податковому обліку	–	–
Списано об’єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01
Нараховано компенсацію ремонту орендованого об’єкта	377	719
Нараховано податкові зобов’язання з ПДВ	719	641
Отримано компенсацію від орендодавця	311	377

Джерело: [28]

Схема орендованого приміщення поліпшення або ремонт наведено на рисунку 1.6.

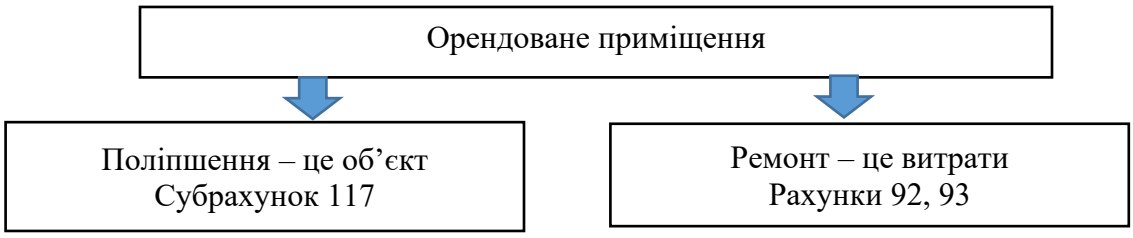

Рисунок 1.6 – Схема орендованого приміщення поліпшення або ремонт

Джерело: [28]

Згідно з Положенням № 102 ремонт автомобіля передбачає заміну базових агрегатів. Поточний ремонт передбачає роботи з одночасної заміни не більше двох базових агрегатів, а капітальний – не менше трьох, а також заміну кузова та/або рами (пп. 3.13, 3.16 Положення № 102) [45].

Під ремонтом транспортного засобу розуміється комплекс операцій з відновлення справності або роботоздатності виробів та відновлення ресурсів виробів чи їх складових частин. Технічне обслуговування транспортних засобів відповідно до Положення № 102 визначено як комплекс операцій або операція з підтримки роботоздатності або справності виробу під час використання за призначенням, зберігання та транспортування транспортного засобу. Відповідно до роз'яснення Мінінфраструктури виконані роботи належать або до технічного обслуговування, або до ремонту на підставі переліків та порядку виконання робіт, регламентованих розробником (виробником) транспортних засобів, та їх складових та/або за записами, розробленими в інструкціях з експлуатації та/або в сервісних книгах, а також в нормативних документах [45].

Витрати на підтримку об'єктів основних засобів у робочому стані (зокрема, технічний контроль та технічне обслуговування) відноситься до витрат звітного періоду в бухгалтерському обліку, зазначено в п. 32 Методрекомендацій № 561. В податковому обліку принцип поширюється на техобслуговування, проведення якого передбачено технічною документацією з експлуатації

основного засобу. Ці витрати відносяться до складу собівартості, адміністративних, збутових чи інших витрат [75].

Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом наведено у таблиці 1.16.

Таблиця 1.16 – Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом

Зміст операції	Дебет	Кредит
Оприбутковано материнську плату для модернізації комп'ютера директора підприємства	202	631
Списано вартість комп'ютера на капітальний ремонт	152	109
Списано материнську плату на ремонт основного засобу	152	202
Відображено витрати на оплату праці працівникам, які здійснювали модернізацію комп'ютера	152	661
Відображено витрати на відрахування на загальнообов'язкове соціальне страхування від заробітної плати працівників	152	651
Оприбутковану з комп'ютера материнську плату, яку замінюють на нову	209	1522
Оприбутковано модернізований комп'ютер	109	152

Джерело: [75]

Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом наведено у таблиці 1.17.

Таблиця 1.17 – Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом

Зміст операції	Дебет	Кредит
Проведено ремонтні роботи із заміни централізованої системи опалення будівлі офісу	152	685
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685
Відображено витрати електроенергії, використаної під час встановлення централізованої системи опалення	152	685
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685
Списано власні будівельні матеріали, використані при заміні централізованої системи опалення будівлі офісу	152	205
Прийнято роботи зі встановлення централізованої системи опалення	103	152

Джерело: [75]

Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом наведено у таблиці 1.18.

Таблиця 1.18 – Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом

Зміст операції	Дебет	Кредит
Закуплено фарбу для косметичного ремонту будівлі цеху	205	631
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
Списано на косметичний ремонт придбану фарбу	91	205
Нараховано заробітну плату працівникам за проведення ремонту	91	661
Відображено витрати на відрахування на загальнообов'язкове соціальне страхування від заробітної плати працівників	91	651
Списано спецодяг для проведення косметичного ремонту	91	221
Списано малярні пензлі для проведення косметичного ремонту	91	221
Списано дошки для оновлення підлоги в будівлі цеху	91	205

Джерело: [61]

Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом наведено у таблиці 1.19.

Таблиця 1.19 – Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом

Зміст операції	Дебет	Кредит
Оприбутковано вікна у постачальника для заміни в будівлі адміністрації	202	631
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
Списано вікна на ремонт будівлі адміністрації	92	202
Акцептовано рахунок постачальника за встановлення вікон	92	685
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685
Відображено витрати будівельних матеріалів, витрачених при встановленні вікон	92	205

Джерело: [61]

1.3 Контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів

Організацію контролю основних засобів потрібно будувати із урахуванням таких основних факторів:

1) контроль довготривалого терміну використання об’єктів, протягом якого їх обліковують;

2) контроль технічної складної та багатокомпонентної будови,;

3) контроль проведення ремонтів, реконструкції, модернізації основних засобів, які призводять до зміни їх первісних характеристик;

4) контроль вартості об’єктів для організації процесів їх приймання, списання, а також обліку їх наявності.

5) контроль збереження приватної власності для унеможливлення крадіжок майна та руйнування об’єктів [38].

Основними завданнями контролю основних засобів є:

– перевірка документального забезпечення операцій з основними засобами;

– підтвердження правильності та своєчасності відображення в обліку операцій з основними засобами, модернізації, поточних та капітальних ремонтів;

– зіставлення даних аналітичного з даними синтетичного обліку основних засобів;

– зіставлення даних синтетичного обліку основних засобів з даними фінансової звітності;

– виявити дату проведення останньої інвентаризації основних засобів;

– впевнитися, що бухгалтерія веде картотеку основних засобів та інвентарні списки;

– встановити, якою мірою бухгалтерія суб’єкта господарювання забезпечена чинними нормативними документами;

– вивчення правильності формування справедливої вартості основних засобів в залежності від джерел їх надходження;

– вивчення питань віднесення об’єктів основних засобів до власних та орендованих;

– перевірка правильності нарахування амортизації основних засобів та включення її до виробничої собівартості тощо [32].

Основними завданнями і метою контролю є встановлення:

1. Правильності документального оформлення і своєчасного відображення в обліку операцій з. основними засобами, їх надходження, внутрішнього переміщення і вибуття.

2. Перевірка правильності розрахунку, своєчасного відображенню зносу (нарахування амортизації) основних засобів.

3. Контроль за витратами на капітальний ремонт.

4. Перевірка правильності відображення в обліку фінансових результатів від вибуття (в тому числі ліквідації) основних засобів.

5. Контроль за збереженням основних засобів.

6. Перевірка правильності проведення індексації основних засобів [49].

Джерелами інформації для контролю основних засобів є:

1. Баланс (форма № 1).

2. Звіт про фінансові результати та їх використання (форма № 2).

3. Синтетичні регістри обліку основних засобів (Головна книга, журнал № 4).

5. Первинні документи з обліку основних засобів: інвентарні картки, акти приймання-передачі, введення в експлуатацію, ліквідації, відомості індексації балансової вартості основних засобів [78].

Основні напрями і послідовність контролю:

1) перевірка обґрунтованості включення до складу об’єктів для капітального ремонту;

2) перевірка витрат на капітальний і поточний ремонт, що здійснюється підрядними організаціями;

3) контроль витрат на ремонт при господарському методі ведення робіт;

4) контроль відображення в обліку операцій по витратах на ремонти, джерел коштів на їх виконання [58].

Методику контролю основних засобів можна представити як послідовність певних процедур, а саме:

1) дослідження облікової політики підприємства, зокрема щодо основних положень організації обліку основних засобів (визнання, класифікація, оцінка, переоцінка, методи нарахування амортизації тощо);

2) встановлення забезпеченості бухгалтерії підприємства діючими нормативними документами, що регламентують облік основних засобів; типовими первинними документами з обліку основних засобів, регістрами синтетичного і аналітичного обліку, що застосовуються за даною формою обліку. Ця інформація дозволить контролеру скласти загальне уявлення про організацію обліку основних засобів на підприємстві та визначити питання, що вимагають особливої уваги;

3) ознайомлення з даними останньої інвентаризації основних засобів, її результатами та своєчасністю;

4) перевірка наявності наказів керівника про створення на підприємстві постійно діючої комісії зі списання основних засобів, переліку матеріально відповідальних осіб та встановлення наявності договорів про повну матеріальну відповідальність;

5) перевірка наявності картотеки основних засобів, правильності ведення інвентарних карток;

6) встановлення відповідності даних синтетичного та аналітичного обліку і бухгалтерського балансу;

7) встановлення наявності орендованих основних засобів, правильності їх обліку, ознайомлення з договорами оренди (лізингу) основних засобів, що укладені з юридичними і фізичними особами [25].

Контроль основних засобів проводиться з метою підвищення ефективності їх використання, встановлення законності господарських операцій. Забезпечення раціональної організації контролю є складним процесом, який визначається

сукупністю дієвих заходів , - впорядкованістю односпрямованих контрольних дій щодо здійснення цієї діяльності. Для того, щоб контролер міг повною мірою розкрити всі питання, щодо витрат на ремонт основних засобів, виконаних сторонніми організаціями визначають етапи перевірки на основі документів, які представляють у вигляді моделі контролю ремонту основних засобів [42].

Програма контролю витрат на ремонт і поліпшення основних засобів може містити такі напрями, як встановлення виду ремонту, поліпшення; встановлення способів їх здійснення; перевірка правильності використання коштів на ремонті (або) поліпшення; порядку списання ремонтних матеріалів; перевірка правильності оформлення документації, які засвідчують понесені витрати на ремонт, поліпшення основних засобів, правильності їх віднесення на рахунки бухгалтерського обліку, відображення відповідно до чинного податкового законодавства [58].

При контролі витрат пов’язаних із капітальним ремонтом враховують комплекс господарських операцій, які виконуються для відновлення справності чи відновленням будь-яких частин, зокрема базових, що зумовлює збільшення майбутніх економічних вигід, первинно очікуваних від використання об'єкта [35].

При контролі витрат пов’язаних із поточним ремонтом враховують комплекс господарських операцій, щодо відновлення справності або роботоздатності виробництва та відновлення ресурсів чи їх складових частині полягає в заміні або відновленні окремих частин об'єкта, що сприяє підтриманню цього об'єкта в робочому стані й одержанню первинно визначеної суми майбутніх економічних вигід від його експлуатації, але не веде до поліпшення об'єкта, тобто збільшення майбутніх економічних вигід, первинно очікуваних від використання об'єкта [17].

Отже, накопичення інформації у бухгалтерському обліку про витрати на ремонт здійснюється у відповідності до НП(С)БО 7 «Основні засоби» та «Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів».

Капітальний ремонт будівлі – це комплекс ремонтно-будівельних, робіт, який передбачає заміну, відновлювання та модернізацію конструкцій і обладнання будівель в зв'язку з їх фізичною зношеністю та руйнуванням, поліпшення експлуатаційних показників, а також покращання планування будівлі і благоустрою території без зміни будівельних габаритів об'єкта. Капітальний ремонт передбачає призупинення на час виконання робіт експлуатації будівлі в цілому або її частин. Поточний ремонт – це комплекс ремонтно-будівельних робіт, який передбачає систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання. Якщо будівля не підлягає капітальному ремонту, комплекс робіт поточного ремонту може враховувати окремі роботи, які класифікуються як такі, що відносяться до капітального ремонту (крім робіт, які передбачають заміну та модернізацію конструктивних елементів будівлі). Поточний ремонт повинен провадитись з періодичністю, що забезпечує ефективну експлуатацію будівлі або об'єкта з моменту завершення його будівництва до моменту постановки на черговий капітальний ремонт.

Капітальний ремонт відображається на рахунку 15, а поточний ремонт на рахунках витрат 23, 91, 92, 93.

Основні напрями контролю: перевірка обґрунтованості включення до складу об'єктів для капітального ремонту; перевірка витрат на капітальний і поточний ремонт, що здійснюється підрядними організаціями; контроль витрат на ремонт при господарському методі ведення робіт; контроль відображення в обліку операцій по витратах на ремонти, джерел коштів на їх виконання.

2 ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЗЛМЗ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «ЗЛМЗ»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Запорізький ливарно-механічний завод» (далі – ТОВ «ЗЛМЗ»), код 32729463, керівник Долгозвяго Ігор Володимирович, основним видом діяльності є Механічне оброблення металевих виробів (25.62).

Група Метінвест ухвалила рішення щодо виведення з режиму консервації основного обладнання ТОВ «ЗЛМЗ».

На даний час активно працює ТОВ «ЗЛМЗ». Також виходять на роботу чергові бригади, які підтримують обладнання в належному стані.

Зараз воєнна ситуація в Запоріжжі є контрольованою, Запорізький ливарно-механічний завод отримав як стандартні замовлення, так і унікальні запити від клієнтів, тому докладає максимальних зусиль для їх виконання.

Завод складається з наступних основних підрозділів: механічного цеху, цеху металоконструкцій та відділення виробництва фасонного лиття. На ТОВ «ЗЛМЗ» виготовляють й відновлюють деталі для підприємств Метінвесту – Запоріжсталі, Каметсталі, Метінвест Покровськвугілля та гірничозбагачувальних комбінатів Групи Метінвест. Також підприємство опановує виробництво нових видів продукції – запчастин для кар'єрної та вантажопідіймальної автомобільної техніки.

ТОВ «ЗЛМЗ» працює, щоб сплачувати податки й наповнювати державний та місцевий бюджети. Підприємство набрало довоєнні оберти і навіть опрацьовує нові технології, аби не залежати від іноземного постачання.

До війни працювали на ТОВ «ЗЛМЗ» за графіком день/ніч/48 або 5/2. Та зараз працівники працюють цілодобово, щоб максимально завантажити обладнання та виготовити максимум продукції.

Робочі зміни для працівників ТОВ «ЗЛМЗ» скориговані з урахуванням комендантської години. ТОВ «ЗЛМЗ» забезпечує централізоване підвезення робітників корпоративним транспортом.

За рішенням компанії, пріоритетне право працевлаштування на відкриті вакансії дефіцитних професій на ТОВ «ЗЛМЗ» надається фахівцям, евакуйованим із Маріуполя до Запоріжжя.

Соціальна відповідальність полягає в тому, що співробітники ТОВ «ЗЛМЗ» як волонтери долучилися до роботи Центру координації гуманітарної місії Метінвесту в Запоріжжі, а саме: беруть участь у прийманні, сортуванні та формуванні вантажів з гуманітарною допомогою, координують приймання вимушених переселенців на соціальних об'єктах Компанії в Запоріжжі, надають усю необхідну допомогу українцям, які постраждали внаслідок воєнних дій.

2.2 Документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»

Завдання бухгалтерського обліку витрат на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів ТОВ «ЗЛМЗ» є:

- виявлення і відображення на рахунках бухгалтерського обліку прямих і непрямих витрат на ремонт, реконструкцію та модернізацію;

- визначення впливу витрат на формування фінансового результату для цілей бухгалтерського і податкового обліку.

Керівництво ТОВ «ЗЛМЗ» приймає самостійне рішення щодо визнання витрат на ремонт капітальними чи поточними.

Журнал господарських операцій наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Журнал господарських операцій

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1. Видано грошові кошти підзвітній особі для придбання миші	372	301	100
2. Оприбутковано мишу на баланс підприємства після затвердження авансового звіту	22	372	60
3. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	372	12
4. Повернено підзвітною особою до каси невитрачений залишок суми (100 грн - 72 грн = 28 грн)	301	372	28
5. Передано мишу в експлуатацію (для заміни), які використовуються для адміністративних потреб	92	22	60

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік ремонт і техобслуговування принтера наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Облік ремонт і техобслуговування принтера

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Ремонт принтера			
1. Відображено витрати на ремонт принтера, якій використовується для збутових потреб	93	631	350
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	631	70
3. Оплачено вартість ремонтних робіт	631	311	420
Техобслуговування принтера та комп’ютерної техніки			
1. Оприбутковано:			
– картридж	209	631	250
	641	631	50
– серветки для чищення комп’ютера	209	631	30
	641	631	6
2. Перераховано оплату за картридж та серветки для чищення комп’ютера (300 грн + 36 грн)	631	311	336
3. Здійснено заміну картриджа, який використовується для загальновиробничих потреб	91	209	250
4. Видано серветки для чищення комп’ютера відділу бухгалтерії підприємства	92	209	30

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Модернізація комп’ютера (із залученням послуг сторонньої організації) наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Модернізація комп’ютера (із залученням послуг сторонньої організації)

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1. Перераховано передоплату фірмі техпідтримки за роботи з модернізації комп’ютера	371	311	1800
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644	300
3. Відображено (капіталізовано) витрати на модернізацію комп’ютера	152	631	1500
4. Списано суму раніше відображеного податкового кредиту з ПДВ	644	631	300
5. Відображено залік заборгованості	631	371	1800
6. Витрати з модернізації комп’ютера віднесено на збільшення його первісної вартості	104	152	1500

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Поліпшення (модернізація) орендованого комп’ютера наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Поліпшення (модернізація) орендованого комп’ютера

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1. Перераховано оплату постачальнику за комп’ютерні комплектуючі	371	311	1920
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644	320
3. Отримано комп’ютерні запчастини від постачальника	207	631	1600
4. Списано суму раніше відображеного податкового кредиту з ПДВ	644	631	320
5. Відображено витрати з поліпшення комп’ютера (що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод)	153	207	1600
	153	661	350
	153	651	50
6. Із витрат на поліпшення сформовано об’єкт інших необоротних матеріальних активів	117	153	2000
7. Нараховано амортизацію за створеним об’єктом інших необоротних матеріальних активів, який використовується для адміністративних потреб	92	132	100

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Техобслуговування орендованої комп’ютерної техніки наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Техобслуговування орендованої комп'ютерної техніки

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1. Відображено витрати з техобслуговування орендованого комп'ютера, який використовується для адміністративних потреб	92	631	300
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	631	60
3. Оплачено послуги з техобслуговування	631	311	360

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Відобразимо нарахування і виплату винагороди за ЦПД в обліку підприємства-замовника в табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Облік виплати винагороди фізичних особі за договором підряду

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Нараховано винагороду за договором підряду (підписано акт виконаних робіт)	92	685	60000
Нараховано ЄСВ на суму винагороди (60000*грн х 22 % : 100 %)	92	651	13200
Утримано ПДФО із суми винагороди (60000 грн х 18 % : 100 %)	685	641/ПДФО	10800
Утримано ВЗ із суми винагороди (60000 грн х 1,5 % : 100 %)	685	642/ВЗ	900
Перераховано ЄСВ	651	311	13200
Перераховано ПДФО до бюджету	641/ПДФО	311	10800
Перераховано ВЗ до бюджету	642/ВЗ	311	900
Перераховано винагороду на банківський рахунок фізичних особи (60000 грн - 10800 грн - 900 грн)	685	311	48300

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік повернення покращеного орендованого приміщення (без компенсації) наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Облік повернення покращеного орендованого приміщення (без компенсації)

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Після закінчення строку дії договору оренди списано суму нарахованої амортизації щодо об'єкта поліпшень	132	117	8000
Списано залишкову вартість об'єкта поліпшень на витрати 40000 - 8000 = 32000	976	117	32000
Списано об'єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01	500000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік повернення покращеного орендованого приміщення (із компенсацією) наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Облік повернення покращеного орендованого приміщення (із компенсацією)

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Після закінчення строку дії договору оренди списано суму нарахованої амортизації щодо об'єкта поліпшень	132	117	8000
Відображено переведення об'єкта до складу необоротних активів, утримуваних для продажу	286	117	32000
При переданні поліпшень після закінчення строку відображено дохід у сумі, що відшкодовується орендодавцем	377	719	39000
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	719	641/ПДВ	6500
Списано балансову вартість об'єкта, що реалізується	943	286	32000
Відшкодовано орендодавцем вартість поліпшень	311	377	39000
Списано об'єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01	500000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік повернення відремонтованого орендованого приміщення (із компенсацією) наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Облік повернення відремонтованого орендованого приміщення (із компенсацією)

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Відображено витрати на ремонт орендованого офісу (ремонтна організація – неплатник ПДВ)	92	631	10000
Нараховано амортизацію в податковому обліку	–	–	–
Списано об'єкт оренди з позабалансового рахунка	–	01	500000
Нараховано компенсацію ремонту орендованого об'єкта	377	719	12000
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	719	641	2000
Отримано компенсацію від орендодавця	311	377	12000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбутковано материнську плату для модернізації комп'ютера директора підприємства	202	631	1000
Списано вартість комп'ютера на капітальний ремонт	152	109	5000
Списано материнську плату на ремонт основного засобу	152	202	3000
Відображено витрати на оплату праці працівникам, які здійснювали модернізацію комп'ютера	152	661	10000
Відображено витрати на відрахування на загальнообов'язкове соціальне страхування від заробітної плати працівників	152	651	2200
Оприбутковану з комп'ютера материнську плату, яку замінюють на нову	209	152	7000
Оприбутковано модернізований комп'ютер	109	152	28200

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом наведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Облік капітальний витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Проведено ремонтні роботи із заміни централізованої системи опалення будівлі офісу	152	685	5000
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685	1000
Відображено витрати електроенергії, використаної під час встановлення централізованої системи опалення	152	685	4000
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685	800
Списано власні будівельні матеріали, використані при заміні централізованої системи опалення будівлі офісу	152	205	3200
Прийнято роботи зі встановлення централізованої системи опалення	103	152	14000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється господарським способом

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Закуплено фарбу для косметичного ремонту будівлі цеху	205	631	10000
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	2000
Списано на косметичний ремонт придбану фарбу	91	205	5000
Нараховано заробітну плату працівникам за проведення ремонту	91	661	10000
Відображено витрати на відрахування на загальнообов’язкове соціальне страхування від заробітної плати працівників	91	651	2200
Списано спецодяг для проведення косметичного ремонту	91	221	8000
Списано малярні пензлі для проведення косметичного ремонту	91	221	2800
Списано дошки для оновлення підлоги в будівлі цеху	91	205	3000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом наведено у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Облік поточних витрат на ремонт основних засобів, який здійснюється підрядним способом

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбутковано вікна у постачальника для заміни в будівлі адміністрації	202	631	8000
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	1600
Списано вікна на ремонт будівлі адміністрації	92	202	3400
Акцептовано рахунок постачальника за встановлення вікон	92	685	9000
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685	1800
Відображено витрати будівельних матеріалів, витрачених при встановленні вікон	92	205	4000

Джерело: складено за даними обліку ТОВ «ЗЛМЗ»

2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «ЗЛМЗ»

Для оцінки фінансового стану ТОВ «ЗЛМЗ» використовують інструмент фінансовий аналіз. Для аналізу фінансової звітності слід використати бухгалтерську звітність підприємства та існуючу методику для проведення аналізу. Аналіз ліквідності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Аналіз ліквідності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт покриття	>1	0,487967	0,636209	0,7291106	0,792045
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,6	0,145016	0,212866	0,1858487	0,258834
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>=0,25	0,012839	0,041493	0,0211845	0,085961
Чистий оборотний капітал, тис грн		-10808	-11582	-8951	-8951

Продовження таблиці 2.14

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт покриття	0,148243	30,37969804	0,092901	14,60228	0,062935	8,631697
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,067849	46,78751022	-0,02702	-12,692	0,072985	39,27142
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,028654	223,1829753	-0,02031	-48,9439	0,064776	305,7706
Чистий оборотний капітал, тис грн	-774	7,161361954	2631	-22,7163	0	0

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

У таблиці 2.14 представлено аналіз ліквідності ТОВ «ЗЛМЗ» за період з 2020 по 2023 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт покриття демонструє співвідношення поточних активів до поточних зобов’язань. Його нормативне значення перевищує 1, що вказує на достатню платоспроможність. У 2020 році цей показник становив 0,488, у 2021 році зріс до 0,636, у 2022 році – до 0,729, а у 2023 році – до 0,792. Хоча коефіцієнт має позитивну динаміку, він все ще не досягає нормативного рівня, що свідчить про недостатню ліквідність.

Коефіцієнт швидкої ліквідності, який враховує високоліквідні активи, також зростає: у 2020 році він становив 0,145, у 2021 році – 0,213, у 2022 році знизився до 0,186, а у 2023 році підвищився до 0,259. Проте його значення все ще не досягає нормативного рівня 0,6, що свідчить про нестачу швидкореалізованих активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частка короткострокових зобов'язань може бути погашена негайно за рахунок грошових коштів. У 2020 році цей показник був лише 0,013, у 2021 році зріс до 0,041, у 2022 році знизився до 0,021, а у 2023 році зріс до 0,086. Незважаючи на позитивну тенденцію, показник залишається нижчим за нормативне значення (≥0,25), що свідчить про нестачу грошових ресурсів.

Чистий оборотний капітал підприємства протягом аналізованого періоду залишається від'ємним. У 2020 році він становив -10 808 тис. грн, у 2021 році знизився до -11 582 тис. грн, у 2022 році покращився до -8 951 тис. грн і залишився на тому ж рівні у 2023 році. Це свідчить про те, що підприємство має нестачу власних оборотних коштів для фінансування своєї поточної діяльності.

Аналіз платоспроможності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Аналіз платоспроможності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт фінансової автономії	>=0,5	0,429514	0,336619	0,358737	0,406533
Коефіцієнт фінансування	< 1	1,328215	1,970721	1,7875575	1,459827
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	>=0,1	-0,51203	-0,363791	-0,270889	-0,20795
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,2	-0,68009	-0,71693	-0,48423	-0,30358

Продовження таблиці 2.15

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,09289	-21,62793661	0,022118	6,570758	0,047796	13,32331
Коефіцієнт фінансування	0,642506	48,37360404	-0,18316	-9,29425	-0,32773	-18,334
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,148243	-28,95178477	0,092901	-25,537	0,062935	-23,2326
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,03684	5,416797535	0,232699	-32,4578	0,180652	-37,3071

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

У таблиці 2.15 подано аналіз платоспроможності ТОВ «ЗЛМЗ» за період з 2020 по 2023 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт фінансової автономії характеризує частку власного капіталу у загальній структурі фінансових ресурсів підприємства. Його нормативне значення має бути не менше 0,5. У 2020 році цей показник становив 0,429, у 2021 році знизився до 0,337, у 2022 році зріс до 0,359, а у 2023 році досяг 0,407. Хоча в останні роки спостерігається покращення, підприємство все ще залежить від залучених коштів.

Коефіцієнт фінансування показує співвідношення позикового та власного капіталу. Його нормативне значення має бути менше 1. Протягом аналізованого періоду показник значно перевищував норматив, що свідчить про високу фінансову залежність підприємства. У 2020 році він становив 1,328, у 2021 році зріс до 1,971, у 2022 році дещо знизився до 1,788, а у 2023 році — до 1,460.

Зменшення показника у 2022-2023 роках є позитивною тенденцією, але підприємство продовжує активно використовувати позикові кошти.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами характеризує частку власних ресурсів, які спрямовуються на фінансування оборотних активів. Його нормативне значення має перевищувати 0,1. У 2020 році показник був негативним (-0,512), що свідчить про нестачу власних обігових коштів. У 2021 році він покращився до -0,364, у 2022 році – до -0,271, а у 2023 році – до -0,208. Хоча показник має позитивну динаміку, він все ще залишається негативним, що свідчить про високий рівень залежності від короткострокового фінансування.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу характеризує частку власного капіталу, яка перебуває у мобільній формі (оборотні активи). Його нормативне значення перевищує 0,2. У 2020 році показник становив -0,680, у 2021 році погіршився до -0,717, у 2022 році зріс до -0,484, а у 2023 році покращився до -0,304. Незважаючи на позитивну динаміку, показник залишається негативним, що свідчить про недостатню гнучкість у використанні власних ресурсів.

Аналіз ділової активності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Аналіз ділової активності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності активів	0,608703	1,366929	0,9735732	0,861627
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,711268	3,897414	2,8711551	2,727064
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	9,016013	15,31479	9,3559289	8,526643

Продовження таблиці 2.16

1	2	3	4	5
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	210,3703	92,36895	125,38508	132,0101
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	39,92896	23,50669	38,478274	42,2206
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	3,111203	5,607858	3,0828216	2,61332
Фондовіддача	1,111045	2,742181	2,1681436	2,088348
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	1,417191	3,625238	2,7970554	2,228268

Продовження таблиці 2.16

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р	
	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %
1	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт оборотності активів	0,758226	124,5642489	-0,39336	-28,7766	-0,11195	-11,4985
Коефіцієнт оборот-ності кредиторської заборгованості	2,186145	127,75002	-1,02626	-26,3318	-0,14409	-5,01858
Коефіцієнт оборот-ності дебіторської заборгованості	6,298778	69,86211894	-5,95886	-38,9092	-0,82929	-8,86374
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	-118,001	-56,09221022	33,01612	35,74375	6,625028	5,283745
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	-16,4223	-41,12872215	14,97159	63,69075	3,742326	9,725816
Коефіцієнт оборот-ності матеріальних запасів	2,496655	80,24725199	-2,52504	-45,0268	-0,4695	-15,2296
Фондовіддача	1,631136	146,810938	-0,57404	-20,9336	-0,0798	-3,68037
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	2,208047	155,8044632	-0,82818	-22,8449	-0,56879	-20,3352

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

У таблиці 2.16 представлений аналіз ділової активності ТОВ «ЗЛМЗ» за період з 2021 по 2023 роки. Коефіцієнт оборотності активів визначає, скільки разів за рік активи підприємства перетворюються на виручку. У 2020 році він

становив 0,609, у 2021 році значно зріс до 1,367 (+124,56%), у 2022 році знизився до 0,974 (-28,78%), а у 2023 році впав до 0,862 (-11,50%). Це свідчить про зменшення ефективності використання активів у 2022-2023 роках.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує, скільки разів за рік підприємство погашає свої борги. У 2020 році він дорівнював 1,711, у 2021 році зріс до 3,897 (+127,75%), у 2022 році знизився до 2,871 (-26,33%), а у 2023 році впав до 2,727 (-5,02%). Це означає, що у 2021 році підприємство значно швидше розраховувалося з кредиторами, проте у 2022-2023 роках ситуація погіршилася.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості характеризує ефективність управління дебіторською заборгованістю. У 2020 році він становив 9,016, у 2021 році зріс до 15,315 (+69,86%), у 2022 році знизився до 9,356 (-38,91%), а у 2023 році до 8,527 (-8,86%). Це свідчить про зниження швидкості погашення дебіторської заборгованості.

Строк погашення кредиторської заборгованості показує, через скільки днів підприємство погашає свої борги. У 2020 році він становив 210 днів, у 2021 році скоротився до 92 днів (-56,09%), у 2022 році зріс до 125 днів (+35,74%), а у 2023 році до 132 днів (+5,28%). Це означає, що у 2021 році підприємство швидше розраховувалося з постачальниками, але з 2022 року термін погашення боргів знову почав збільшуватися.

Строк погашення дебіторської заборгованості показує, через скільки днів підприємство отримує платежі від своїх клієнтів. У 2020 році цей строк становив 40 днів, у 2021 році скоротився до 23 днів (-41,13%), у 2022 році зріс до 38 днів (+63,69%), а у 2023 році збільшився до 42 днів (+9,73%). Це означає, що у 2021 році підприємство швидше отримувало кошти від контрагентів, але з 2022 року терміни оплати зросли, що негативно впливає на фінансові потоки.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів показує, скільки разів запаси перетворюються у виручку протягом року. У 2020 році він дорівнював 3,111, у

2021 році зріс до 5,608 (+80,25%), у 2022 році знизився до 3,083 (-45,03%), а у 2023 році впав до 2,613 (-15,23%). Це свідчить про зниження ефективності управління запасами.

Фондовіддача визначає ефективність використання основних засобів. У 2020 році вона становила 1,111, у 2021 році зросла до 2,742 (+146,81%), у 2022 році знизилася до 2,168 (-20,93%), а у 2023 році впала до 2,088 (-3,68%). Це означає, що після пікового значення у 2021 році ефективність використання основних засобів поступово знижується.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу характеризує ефективність використання власного капіталу. У 2020 році він дорівнював 1,417, у 2021 році зріс до 3,625 (+155,80%), у 2022 році знизився до 2,797 (-22,84%), а у 2023 році впав до 2,228 (-20,34%). Це свідчить про погіршення ефективності використання власного капіталу.

Аналіз рентабельності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 – Аналіз рентабельності ТОВ «ЗЛМЗ» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів		0,154649	0,004895	0,0025723	0,018185
Рентабельність власного капіталу		0,360055	0,012981	0,0073903	0,047029
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 20%	0,254063	0,003581	0,0026422	0,021106
Коефіцієнт рентабельності реалізації	> 30%	0	0,02104	0,05293	0,06732

Продовження таблиці 2.17

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,14975	-96,83503325	-0,00232	-47,445	0,015613	606,9549
Рентабельність власного капіталу	-0,34707	-96,39473948	-0,00559	-43,068	0,039639	536,3665
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,25048	-98,5906186	-0,00094	-26,211	0,018464	698,8054
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0,021036		0,031897	151,626	0,014386	27,17763

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

У таблиці 2.16 представлений аналіз рентабельності ТОВ «ЗЛМЗ» за період з 2021 по 2023 роки.

Коефіцієнт рентабельності активів (прибуток, отриманий на кожну гривню активів) у 2020 році становив 0,1546, у 2021 році різко знизився до 0,0049 (-96,84%), у 2022 році впав ще більше до 0,0026 (-47,45%), а у 2023 році зріс до 0,0182 (+606,95%). Це свідчить про значне зниження ефективності використання активів у 2021-2022 роках, але у 2023 році ситуація покращилася.

Рентабельність власного капіталу (прибуток, отриманий на кожну гривню власного капіталу) у 2020 році становила 0,3601, у 2021 році різко впала до 0,0130 (-96,39%), у 2022 році зменшилася до 0,0074 (-43,07%), а у 2023 році зросла до 0,0470 (+536,37%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим у 2023 році порівняно з попереднім періодом, але ще не досягло рівня 2020 року.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (доходність власного капіталу, у %) у 2020 році становив 0,2541 (тобто 25,41%), у 2021 році різко знизився до 0,0036 (-98,59%), у 2022 році впав до 0,0026 (-26,21%), а у 2023 році зріс до 0,0211 (+698,81%). Це означає, що підприємство значно покращило свою прибутковість у 2023 році, хоча рівень 2020 року ще не досягнуто.

Коефіцієнт рентабельності реалізації (відношення чистого прибутку до виручки) у 2020 році був 0%, у 2021 році піднявся до 2,10%, у 2022 році зріс до 5,29% (+151,63%), а у 2023 році склав 6,73% (+27,18%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим щодо обсягів реалізації.

Отже, за дебетом рахунку 15 «Капітальні інвестиції» відображається збільшення зазнаних витрат на придбання або створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів, за кредитом - їх зменшення (введення в дію, прийняття в експлуатацію придбаних або створених нематеріальних активів тощо).

Собівартість послуг з ремонту, проведеного ремонтним підрозділом підприємства, зменшується на вартість матеріалів (зокрема запасних частин), отриманих при його проведенні, які придатні до подальшого використання і оприбутковані у складі запасів (крім матеріалів, отриманих при ліквідації об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів). За дебетом рахунку 23 «Виробництво» відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати, а також розподілені загальновиробничі витрати і втрати від браку продукції (робіт, послуг) з технологічних причин, за кредитом - вартість фактичної виробничої собівартості завершеної виробництвом готової продукції (у дебет рахунків 26, 27), вартість виконаних робіт і послуг (у дебет рахунку 90), собівартість виготовлених у допоміжних (підсобних) виробництвах виробів, робіт, послуг (інструменту, енергії, ремонтно-транспортних послуг тощо).

Коефіцієнт рентабельності активів (прибуток, отриманий на кожну гривню активів) у 2020 році становив 0,1546, у 2021 році різко знизився до 0,0049 (-

96,84%), у 2022 році впав ще більше до 0,0026 (-47,45%), а у 2023 році зріс до 0,0182 (+606,95%). Це свідчить про значне зниження ефективності використання активів у 2021-2022 роках, але у 2023 році ситуація покращилася.

Рентабельність власного капіталу (прибуток, отриманий на кожну гривню власного капіталу) у 2020 році становила 0,3601, у 2021 році різко впала до 0,0130 (-96,39%), у 2022 році зменшилася до 0,0074 (-43,07%), а у 2023 році зросла до 0,0470 (+536,37%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим у 2023 році порівняно з попереднім періодом, але ще не досягло рівня 2020 року.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (доходність власного капіталу, у %) у 2020 році становив 0,2541 (тобто 25,41%), у 2021 році різко знизився до 0,0036 (-98,59%), у 2022 році впав до 0,0026 (-26,21%), а у 2023 році зріс до 0,0211 (+698,81%). Це означає, що підприємство значно покращило свою прибутковість у 2023 році, хоча рівень 2020 року ще не досягнуто.

Коефіцієнт рентабельності реалізації (відношення чистого прибутку до виручки) у 2020 році був 0%, у 2021 році піднявся до 2,10%, у 2022 році зріс до 5,29% (+151,63%), а у 2023 році склав 6,73% (+27,18%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим щодо обсягів реалізації.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ КАПІТАЛЬНИХ ТА ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ЗЛМЗ»

3.1 Контроль капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»

Після узгодження всіма сторонами підсумковий документ підписується контролером і відповідальними особами компанії. Це формалізує результати контролю та відкриває шлях до впровадження рекомендацій.

Також пропонуємо удосконалену методику контролю надходження основних засобів, що зробить процес більш змістовним та точним.

Тест внутрішнього контролю надходження основних засобів наведено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Тест внутрішнього контролю надходження основних засобів

№ з/п	Зміст питання	Варіант відповіді			Примітки
		Так	Ні	Інформація відсутня	
1	2	3	4	5	6
1. Загальні питання					
1	Чи затверджується первинними документами придбання основних засобів?				
2	Чи в наявності усі акти приймання-передачі, накладні, договори на придбання та ін.?				
3	Чи виконуються умови договорів (оплата, строки поставок, відповідність характеристикам)?				
4	Чи правильно класифіковані основні засоби та віднесення на відповідні рахунки?				
5	Чи правильно обліковуються основні засоби у бухгалтерських реєстрах?				
6	Доступ до записів про облік та рух основних засобів мають лише відповідальні особи?				

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
7	Чи є в наявності технічна документація до основних засобів?				
8	Чи були відмови у постачанні основних засобів?				
9	Чи є основні засоби, що не використовуються у господарській діяльності?				
10	Особи, які займаються обліком основних засобів мають фахову освіту?				

Джерело: проведено за методикою [85]

План контролю надходження основних засобів наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – План контролю надходження основних засобів

№ з/п	Етап перевірки	Зміст	Термін виконання	Виконавець	Підпис
1	Підготовчий	Оцінка внутрішнього контролю суб'єкта господарювання, призначення групи для проведення контролю. Складання програми контролю. Збір документів для перевірки.			
2	Оцінка ризиків	Виявлення потенційних ризиків, що можуть бути при надходженні основних засобів			
3	Основний	Аналіз попередніх перевірок. Перевірка договорів, актів приймання-передачі та ін. Виконання процедур відповідно до програми контролю, оформлення робочих документів, коригування програми контролю.			
4	Заключний	Підготовка висновків та рекомендацій за даними контролю.			

Джерело: проведено за методикою [85]

Таблиця 3.3 – Програма контролю надходження основних засобів

№	Завдання	Процедури контролю	Джерела інформації	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Перевірка відповідності політики обліку	Ознайомлення з обліковою політикою щодо основних засобів	Облікова політика підприємства			
2	Перевірка документального супроводу	Перевірка правильності та наявності супроводжуючих документів	Договори, накладні, акти приймання-передачі			
3	Вивчення договорів з постачальниками	Перевірка умов договорів: суми, строки, кількість основних засобів	Договори на поставку, акти приймання			
4	Перевірка фізичної наявності основних засобів	Проведення інвентаризації основних засобів, перевірка наявності у місцях використання	Інвентаризаційні відомості, облікові документи			
5	Оцінка відображення у бухгалтерському обліку	Перевірити, чи правильно відображені основні засоби на бухгалтерських рахунках	Баланс, Головна книга			
6	Перевірка та виконання зовнішніх рекомендацій (якщо такі є)	Перевірити рекомендації зовнішніх контролерів та оцінити виконання їх підприємством	Звіт контролю, рекомендації			
7	Підготовка звіту та рекомендацій	Скласти звіт за результатами перевірки та формулювання рекомендацій	Результати контролю, робочі документи контролера			

Джерело: проведено за методикою [85]

Таблиця 3.4 – Робочий документ ОЗ-1.1 – Акт перевірки надходження основних засобів

Дата надходження	Найменування об`єкта ОЗ	Найменування постачальника	Інвен-тарний №	За даними підприємства		За даними контролю		Відхилення		Особа, що перевіряє	Підпис відповідальної особи
				К-ть, шт.	Вартість, грн	К-ть, шт.	Вартість, грн	К-ть, шт.	Вартість, грн		
	-										
-	Обладнання	ТОВ «Bosh»	104100	5	180000	5	200000	-	-20000		
Разом:											

Джерело: проведено за методикою [85]

Таблиця 3.5 – Робочий документ ОЗ-1.2 – Акт перевірки надходження орендованих основних засобів та їх ремонтів

Дата надходження	Найменування об`єкта ОЗ	Найменування постачальника	Інвентарний №	За даними підприємства		За даними контролю		Відхилення		Особа, що перевіряє	Підпис відповідальної особи
				К-ть, шт.	Вартість, грн	К-ть, шт.	Вартість, грн	К-ть, шт.	Вартість, грн		
	-										
-	Обладнання	Toshiba	01100	10	360000	5	400000	5	-40000		
Разом:											

Джерело: проведено за методикою [85]

Таблиця 3.6 – Робочий документ ОЗ-2 – Акт перевірки додаткових комплектуючих основних засобів

Назва основного засобу	Інвентарний № ОЗ	Назва комплектуючих ОЗ	Інвентарний № комплектуючих ОЗ	К-ть, шт.	Дата надходження	Місцезнаходження	Сума, грн	Наявність гарантійних документів (так/ні)
Верстат	-	Деталь 10	-	2	10.03.2024	Склад 1		

Джерело: проведено за методикою [85]

Висновок за результатами перевірки надходження основних засобів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у вартості 20000 грн.

Висновок за результатами перевірки надходження орендованих основних засобів та їх ремонтів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у кількості 5 шт та вартості 40000 грн.

Висновок за результатами додаткових комплектуючих основних засобів відсутній інвентарний номер на основних засобах та комплектуючих.

Звіт про перевірку

У ході проведення контролю ми використовували принципи зустрічної перевірки і брали до уваги тільки істотні помилки. Нами зібрано, досить матеріалу для звіту.

Документи, подані на перевірку первинні документи за 2024 рік.

Питання, винесені на рішення контролю:

- ознайомлення з обліковою політикою щодо основних засобів;
- перевірка правильності та наявності супроводжуючих документів;
- перевірка умов договорів: суми, строки, кількість основних засобів;
- проведення інвентаризації основних засобів, перевірка наявності у місцях використання;
- перевірити, чи правильно відображені основні засоби на бухгалтерських рахунках;
- перевірити рекомендації зовнішніх контролерів та оцінити виконання їх підприємством;
- скласти звіт за результатами перевірки та формулювання рекомендацій.

Порушення, виявлені в ході перевірки:

Висновок за результатами перевірки надходження основних засобів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у вартості 20000 грн.

Висновок за результатами перевірки надходження орендованих основних засобів та їх ремонтів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у кількості 5 шт та вартості 40000 грн.

Висновок за результатами додаткових комплектуючих основних засобів відсутній інвентарний номер на основних засобах та комплектуючих.

Отже, за підсумками перевірки виявлено, що облік ведеться з порушенням вимог НП(С)БО 7 «Основні засоби», НП(С)БО 14 «Оренда». Наявні робочі документи не дозволяють провести перевірку поточного та капітального ремонту основних засобів.

3.2 Шляхи щодо удосконалення документування обліку та оподаткування капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»

Законодавче не встановлені форми первинних документів обліку поточного та капітального ремонту основних засобів, які допомагають вести облік відповідно до НП(С)БО 7, тому для поліпшення документування обліку пропонуємо власні форми документів. Запропонована форма документів для відображення поточного та капітального ремонту основних засобів в бухгалтерському обліку, а саме довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику (таблиці 3.7). А також розроблені форми калькуляції витрат на поточний та капітальні ремонти основних засобів (таблиці 3.8-3.10).

Таблиця 3.7 – Довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику

№	Елемент облікової політики	Зміст	Пункт наказу про облікову політику
1	2	3	4
1	До основних засобів відносяться	Вартість перевищує 20 000 грн, а очікуваний строк корисного використання перевищує один рік	П. 1.1
2	Розмір ліквідаційної вартості	10% від первісної вартості	П. 1.2
3	Розмір суттєвості для проведення переоцінки	10% відмінності справедливої вартості від залишкової вартості	П. 1.3
4	Методи нарахування амортизації ОЗ	для будівель, споруд, передавальних пристроїв – прямолінійний метод; машин та обладнання, безпосередньо використовуваних для виробництва продукції – виробничий метод; машин та обладнання загальновиробничого, адміністративного, збутового та іншого призначення – прямолінійний метод; транспортних засобів – метод прискореного зменшення залишкової вартості; комп'ютерної техніки будь-якого призначення – кумулятивний метод; інших ОЗ.	П. 1.4
5	Уразі зміни очікуваних економічних вигід від їх використання проведення щорічного моніторингу на кінець звітного року строку корисного використання, ліквідаційної вартості та методу амортизації об'єктів ОЗ	Проведення щорічного моніторингу та внесення пропозицій щодо перегляду на кінець звітного року строку корисного використання, ліквідаційної вартості та методу амортизації об'єктів ОЗ у разі зміни очікуваних економічних вигід від їх використання	П. 1.5
6	Суму перевищення попередніх дооцінок об'єкта ОЗ над сумою попередніх уцінок залишкової вартості такого об'єкта	щокварталу включати до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу в дооцінках, пропорційно до нарахованої на такий об'єкт ОЗ амортизації.	П. 1.6
7	При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті переоціненого об'єкта ОЗ	включати залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, відображених у складі капіталу в дооцінках	П. 1.7

Продовження таблиці 3.7

1	2	3	4
8	Сума витрат, що пов'язана з ремонтом та поліпшенням об'єктів основних засобів, у тому числі орендованих або отриманих у концесію чи створених (збудованих) концесіонером	у розмірі, що не перевищує 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів на початок звітного року відноситься платником податку до складу витрат	П. 1.8
9	Сума витрат, пов'язаних із ремонтом та поліпшенням об'єктів основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що приводить до зростання майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єктів	перевищує 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітного податкового року на об'єкт основного засобу, щодо якого здійснюється ремонт та поліпшення	П. 1.9

Джерело: складено автором

Таблиця 3.8 – Запропонована форма калькуляції витрат на поточний ремонт основних засобів

Найменування ОЗ	Інвентарний номер	Витрати на матеріали				Витрати на заробітну плату	ЄСВ	Витрати на амортизацію	Інші витрати	Разом	Підтримка в робочому стані
		найменування	кількість	ціна	сума						

Джерело: складено автором

Таблиця 3.9 – Запропонована форма калькуляції витрат на капітальний ремонт основних засобів

Найменування ОЗ	Інвентарний номер	Витрати на матеріали				Витрати на заробітну плату	ЄСВ	Витрати на амортизацію	Інші витрати	Разом	Поліпшення	Обмеження перевищую 10% від БВ всіх ОЗ	
		найменування	кількість	ціна	сума							Так	Ні

Джерело: складено автором

Для поліпшення документування обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів запропонована довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику та форми калькуляції витрат на поточний та капітальні ремонти основних засобів. Запропоновані шаблони документів прискорять розрахунки та знизять вірогідність помилок у веденні фінансового обліку, а також допоможуть розібратись у відмінностях поточного та капітального ремонтів.

3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів на ТОВ «ЗЛМЗ»

Метою контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів є встановлення правильності відображення в обліку та звітності капітальних та поточних ремонтів основних засобів.

Завданнями контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів є перевірка правильності: визначення витрат на ремонт, визначення підтримання у робочому стані або поліпшення основних засобів, віднесення до капітального та поточного ремонту основних засобів, застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ, первинних документів з обліку ремонтів основних засобів.

Тест внутрішнього контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів подано в таблиці 3.10.

Таблиця 3.10 – Тест внутрішнього контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Чи використовується на підприємстві Акт приймання-здачі відремонтованих і реконструйованих (модернізованих) об'єктів?				

Продовження таблиці 3.10

1	2	3	4	5	6
2	Чи відноситься платником податку до складу витрат менше 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів на початок звітного року сума витрат, що пов'язана з ремонтом та поліпшенням об'єктів основних засобів?				
3	Чи відносять до об'єкту основного засобу, щодо якого здійснюється ремонт та поліпшення перевищення на 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітного податкового року сума витрат, пов'язаних із ремонтом та поліпшенням об'єктів основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що приводить до зростання майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єктів?				
4	На які рахунки відносяться витрати на ремонт і поліпшення основних засобів: - виробничі витрати; - загальновиробничі витрати; - адміністративні витрати; - витрати на збут; - інші витрати.				
5	Чи є на підприємстві орендовані основних засобів?				
6	Чи проводиться на підприємстві поточний ремонт житлових будинків?				
7	Чи проводиться на підприємстві капітальний ремонт житлових будинків?				
8	Чи проводиться на підприємстві поточний ремонт автомобільного транспорту?				
9	Чи проводиться на підприємстві капітальний ремонт автомобільного транспорту?				
10	Чи проводиться на підприємстві: модернізація; модифікація; добудова; дообладнання; реконструкція.				

Джерело: складено автором

Наступним етапом після попереднього планування та проведення анкетування із зазначеної теми, контролер приступає до розробки загального плану контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів (табл. 3.11). План контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів

містить характер, час та обсяг процедур контролю. У програмі контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів відображено основні процедури для вирішення найважливіших завдань перевірки.

Таблиця 3.11 – Загальний план проведення контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів

Етап контролю	Процедури контролю	Термін проведення	Виконавці
Підготовчий	Планування а перевірки		
Основний	Перевірка правильності визначення витрат на ремонт Перевірка правильності визначення підтримання у робочому стані або поліпшення основних засобів Перевірка правильності віднесення до капітального та поточного ремонту основних засобів Перевірка правильності застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ Перевірка правильності первинних документів з обліку ремонтів основних засобів		
Заключний	Підготовка та складання звіту		

Джерело: складено автором

Програма контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів наведено в таблиці 3.12. Робочі документи контролера для перевірки капітальних та поточних ремонтів основних засобів наведені у таблицях 3.13-3.17.

Таблиця 3.12 – Програма контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів

№ з/п	Мета	Критерії якості	Перелік процедур контролю	Докази контролю	Метод перевірки	Код робочого документу	Термін проведення	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Впевнитись у правильності визначення витрат на ремонт	А, Б, В, Г	Перевірка правильності визначення витрат на ремонт	Акт приймання-передачі, Акт введення в експлуатацію, Інвентарна картка, Акт приймання-здачі відремонтованих і реконструйованих (модернізованих) об'єктів, Розрахунок витрат на ремонт, Довідка бухгалтерії щодо використання обмеження 10% перевищення вартості ОЗ	Документальна перевірка, перевірка по суті, арифметична	КТРОЗ-1			
2.	Впевнитись у правильності визначення підтримання у робочому стані або поліпшення основних засобів	А, Б, В, Г	Перевірка правильності визначення підтримання у робочому стані або поліпшення основних засобів	Наказ про облікову політику	Документальна перевірка, перевірка по суті, арифметична	КТРОЗ-2			

Продовження таблиці 3.12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	Впевнитись у правильності віднесення до капітального та поточного ремонту основних засобів	А, Б, В, Г	Перевірка правильності віднесення до капітального та поточного ремонту основних засобів	Калькуляції витрат	Документальна перевірка, перевірка по суті, арифметична	КТРОЗ-3			
4.	Впевнитись у правильності застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ	А, Б, В, Г, Д	Перевірка правильності застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ	Калькуляції витрат	Документальна перевірка, перевірка по суті, арифметична	КТРОЗ-4			
5	Впевнитись у правильності первинних документів з обліку ремонтів основних засобів	А, Б, В, Г, Д	Перевірка правильності первинних документів з обліку ремонтів основних засобів	Первинні документи	Документальна перевірка, перевірка по суті, арифметична	КТРОЗ-5			
Критерії якості перевірки: наявність - А; правдивість – Б; права та зобов’язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.									

Джерело: складено автором

Таблиця 3.13 – Робочий документ контролера КТРОЗ-1 – перевірка правильності визначення витрат на ремонт

Вид ОЗ	Інвентарний номер	За даними підприємства	За даними контролю						Відхилення
			матеріали	зарплата	ЄСВ	амортизація	інші	разом	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.14 – Робочий документ контролера КТРОЗ-2 – перевірка правильності визначення підтримання у робочому стані або поліпшення основних засобів

Вид ОЗ	Інвентарний номер	За даними підприємства	За даними контролю		Відхилення
			підтримувати в робочому стані ОЗ	поліпшення ОЗ	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.15 – Робочий документ контролера КТРОЗ-3 – перевірка правильності віднесення до капітального та поточного ремонту основних засобів

Вид ОЗ	Інвентарний номер	За даними підприємства	За даними контролю		Відхилення
			поточний	капітальний	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.16 – Робочий документ контролера КТРОЗ-4 – перевірка правильності застосування обмежень щодо віднесення до витрат відповідно до ПКУ

Вид ОЗ	Інвентарний номер	За даними підприємства	За даними контролю		Відхилення
			у розмірі, що не перевищує 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів на початок звітного року відноситься платником податку до складу витрат	перевищує 10 % сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації, на початок звітного податкового року на об'єкт основного засобу, щодо якого здійснюється ремонт та поліпшення	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.17 – Робочий документ контролера КТРОЗ-5 – перевірка правильності первинних документів з обліку ремонтів основних засобів

Акт приймання-передачі	Акт введення в експлуатацію	Інвентарна картка	Акт приймання-здачі відремонтованих і реконструйованих (модернізованих) об'єктів	Розрахунок витрат на ремонт	Довідка бухгалтерії щодо використання обмеження 10% перевищення вартості ОЗ	Примітки

Джерело: складено автором

Удосконалення документування контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів включає розроблені наступні бланки: анкету внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи. Покращена методика проведення контролю допоможе регулярно проводити

внутрішній контроль, що вчасно виявить порушення, допоможе правильно розподіляти поточний та капітальний ремонти, знизить вірогідність помилок.

Отже, висновок за результатами перевірки надходження основних засобів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у вартості 20000 грн.

Для поліпшення документування обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів запропонована довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику та форми калькуляції витрат на поточний та капітальні ремонти основних засобів. Запропоновані шаблони документів прискорять розрахунки та знизять вірогідність помилок у веденні фінансового обліку, а також допоможуть розібратись у відмінностях поточного та капітального ремонтів.

Удосконалення документування контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів включає розроблені наступні бланки: анкету внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи. Покращена методика проведення контролю допоможе регулярно проводити внутрішній аудит, що вчасно виявить порушення, допоможе правильно розподіляти поточний та капітальний ремонти, знизить вірогідність помилок.

ВИСНОВКИ

Накопичення інформації у бухгалтерському обліку про витрати на ремонт здійснюється у відповідності до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» та Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів.

Капітальний ремонт будівлі – це комплекс ремонтно-будівельних, робіт, який передбачає заміну, відновлювання та модернізацію конструкцій і обладнання будівель в зв'язку з їх фізичною зношеністю та руйнуванням, поліпшення експлуатаційних показників, а також покращання планування будівлі і благоустрою території без зміни будівельних габаритів об'єкта. Капітальний ремонт передбачає призупинення на час виконання робіт експлуатації будівлі в цілому або її частин (за умови їх автономності).

Поточний ремонт – це комплекс ремонтно-будівельних робіт, який передбачає систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання. Якщо будівля не підлягає капітальному ремонту, комплекс робіт поточного ремонту може враховувати окремі роботи, які класифікуються як такі, що відносяться до капітального ремонту (крім робіт, які передбачають заміну та модернізацію конструктивних елементів будівлі). Поточний ремонт повинен провадитись з періодичністю, що забезпечує ефективну експлуатацію будівлі або об'єкта з моменту завершення його будівництва (капітального ремонту) до моменту постановки на черговий капітальний ремонт (реконструкцію).

Капітальний ремонт відображається на рахунку 15, а поточний ремонт на рахунках витрат 23, 91, 92, 93.

Основні напрями і послідовність контролю:

1) перевірка обґрунтованості включення до складу об'єктів для капітального ремонту;

2) перевірка витрат на капітальний і поточний ремонт, що здійснюється підрядними організаціями;

3) контроль витрат на ремонт при господарському методі ведення робіт;

4) контроль відображення в обліку операцій по витратах на ремонти, джерел коштів на їх виконання.

За дебетом рахунку 15 "Капітальні інвестиції" відображається збільшення зазнаних витрат на придбання або створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів, за кредитом - їх зменшення (введення в дію, прийняття в експлуатацію придбаних або створених нематеріальних активів тощо).

Собівартість послуг з ремонту, проведеного ремонтним підрозділом підприємства, зменшується на вартість матеріалів (зокрема запасних частин), отриманих при його проведенні, які придатні до подальшого використання і оприбутковані у складі запасів (крім матеріалів, отриманих при ліквідації об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів). За дебетом рахунку 23 «Виробництво» відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати, а також розподілені загальновиробничі витрати і втрати від браку продукції (робіт, послуг) з технологічних причин, за кредитом – вартість фактичної виробничої собівартості завершеної виробництвом готової продукції (у дебет рахунків 26, 27), вартість виконаних робіт і послуг (у дебет рахунку 90), собівартість виготовлених у допоміжних (підсобних) виробництвах виробів, робіт, послуг (інструменту, енергії, ремонтно-транспортних послуг тощо).

Коефіцієнт рентабельності активів (прибуток, отриманий на кожну гривню активів) у 2020 році становив 0,1546, у 2021 році різко знизився до 0,0049 (-96,84%), у 2022 році впав ще більше до 0,0026 (-47,45%), а у 2023 році зріс до 0,0182 (+606,95%). Це свідчить про значне зниження ефективності використання активів у 2021-2022 роках, але у 2023 році ситуація покращилася.

Рентабельність власного капіталу (прибуток, отриманий на кожну гривню власного капіталу) у 2020 році становила 0,3601, у 2021 році різко впала до 0,0130 (-96,39%), у 2022 році зменшилася до 0,0074 (-43,07%), а у

2023 році зросла до 0,0470 (+536,37%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим у 2023 році порівняно з попереднім періодом, але ще не досягло рівня 2020 року.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (доходність власного капіталу, у %) у 2020 році становив 0,2541 (тобто 25,41%), у 2021 році різко знизився до 0,0036 (-98,59%), у 2022 році впав до 0,0026 (-26,21%), а у 2023 році зріс до 0,0211 (+698,81%). Це означає, що підприємство значно покращило свою прибутковість у 2023 році, хоча рівень 2020 року ще не досягнуто.

Коефіцієнт рентабельності реалізації (відношення чистого прибутку до виручки) у 2020 році був 0%, у 2021 році піднявся до 2,10%, у 2022 році зріс до 5,29% (+151,63%), а у 2023 році склав 6,73% (+27,18%). Це означає, що підприємство стало більш прибутковим щодо обсягів реалізації.

Висновок за результатами перевірки надходження основних засобів встановило помили при оформленні первинних документів, оскільки не вказана дата та різниця у вартості 20000 грн.

Для поліпшення документування обліку капітальних та поточних ремонтів основних засобів запропонована довідкова відомість відображення капітального та поточного ремонтів основних засобів в наказі про облікову політику та форми калькуляції витрат на поточний та капітальні ремонти основних засобів. Запропоновані шаблони документів прискорять розрахунки та знизять вірогідність помилок у веденні фінансового обліку, а також допоможуть розібратись у відмінностях поточного та капітального ремонтів.

Удосконалення документування контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів включає розроблені наступні бланки: анкету внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи. Покращена методика проведення контролю допоможе регулярно проводити внутрішній аудит, що вчасно виявить порушення, допоможе правильно розподіляти поточний та капітальний ремонти, знизить вірогідність помилок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19 (дата звернення: 12.11.2024).

2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text (дата звернення: 12.11.2024).

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» : Міжнародний документ від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 12.11.2024).

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда» : Міжнародний документ від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_018#Text (дата звернення: 12.11.2024).

5. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. URL: https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu (дата звернення: 12.11.2024).

6. МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/1_ISA_220_(Revised)_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk) (дата звернення: 12.11.2024).

7. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту : Наказ Міністерства транспорту України від 30.03.1998 р. № 102. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0268-98#Text (дата звернення: 12.11.2024).

8. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів : Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text (дата звернення: 12.11.2024).

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00 (дата звернення: 12.11.2024).

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» від 28.07.2000 р. № 181. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text (дата звернення: 12.11.2024).

11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11 (дата звернення: 12.11.2024).

12. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення: 12.11.2024).

13. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 12.11.2024).

14. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2002. 624 с.

15. Андросова О. Ф., Калугіна К. А. Методика аудиту основних засобів і нематеріальних активів та її вплив на якість аудиту. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. № 3. Т.3. С. 250–255.

16. Бабіч В. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів: обліковий і податковий аспекти. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2012. № 8. С. 10–13.

17. Бабич Л. М., Карлова І. О., Наконечна С. А. Внутрішній аудит основних засобів підприємства в сучасних економічних умовах. *Причорноморські економічні студії.* 2020. Вип. 49. С. 168-177.

18. Бабяк Н. Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка».* 2005. № 10 (82). С. 177–185.

19. Білоконь М., Меліхова Т. Концептуальні основи застосування гістограм як інструмента аналізу процесів. *Цифрова трансформація соціоекономічних, управлінських та освітянських систем сучасного суспільства* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 23-24 листопада 2022 року. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 33-35.

20. Білоконь М. Ю., Меліхова Т. О. Удосконалення документування обліку та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів для поліпшення фінансового обліку та аудиту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 21. С. 38-43.

21. Бондар В. П. Удосконалення системи організації аудиторської діяльності в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2008. № 9. С.16–19.

22. Бондар О. Проблеми визнання основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2004. № 3. С. 23–27.

23. Бондаренко Н. М., Дорофієнко А. В. Аудит основних засобів на промисловому підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2019. № 1. С. 46-52.

24. Бондарчук Н. В., Васільєва Л. М., Павлова Г. Є. Особливості обліку основних засобів на малих підприємствах. *Агросвіт*. 2012. № 15. С. 28-32.

25. Бразілій М. Н., Тимошенко М. М. Організація і методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення. *Економіка та держава*. 2011. № 24. С. 104–109.

26. Бутинець Т. А. Внутрішній аудит основних засобів: виявлення типових порушень в обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.* 2014. № 3. С. 3-12.

27. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2002. 672 с.

28. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.

29. Ворона Н., Марченко О., Чернишова Н. Роботи (послуги) від фізособи. *Податки & бухоблік.* 2021. № 48. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2021/june/issue-48/article-115358.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B1%D1%83%D1%82 (дата звернення: 12.11.2024).

30. Ворона Н., Свіриденко А., Чернишова Н. Обліковуємо результати інвентаризації. *Податки & бухоблік*. 2020. № 93. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/november/issue-93/article-111981.html (дата звернення: 12.11.2024).

31. Гречко С. М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. № 3 (21). Ч. 2. С. 23–31.

32. Гуля В. С. Особливості здійснення внутрішнього контролю використання основних засобів на підприємстві. *Вісник студентського наукового товариства «Ватра».* 2015. Вип. 22. С. 91–102.

33. Гуцаленко Л. В., Гловюк А. С., Ковальчук І. В. Організація обліку та аудиту основних засобів. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 8. С. 741-747.

34. Гуцаленко Л. В., Божок І. І. Проблемні аспекти нарахування амортизації необоротних активів. *Інноваційна економіка*. 2014. № 1. С.176-181.

35. Даценко Г. В., Шмунь Н. В. Методика аудиту операцій з основними засобами підприємств. URL: http://nauka.kushnir.mk.ua/ (дата звернення: 12.11.2024).

36. Дзюба Н., Яновська Н. Виїжджаємо з орендованого приміщення: що в обліку. *Податки & бухоблік.* 2014. № 58. URL:

https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2014/july/issue-58/article-530.html?search=&text_article=%D0%BC%D1%88%D0%BF%20%20%D0%BC%D0%BD%D0%BC%D0%B0 (дата звернення: 12.11.2024).

37. Євдокимов В. В., Самчик М. Ю. Бухгалтерський облік витрат на ремонт власних основних засобів. *Ефективна економіка.* 2016. № 11. URL: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5236 (дата звернення: 12.11.2024).

38. Жолнович Т. І. Особливості проведення аудиту основних засобів. *Електронний архів наукових публікацій.* 2012. № 30. С. 59-61.

39. Іщенко Я. П. Оцінка основних засобів. URL: http://www.vobu.com.ua/ukr/crib_categories/question/65 (дата звернення: 12.11.2024).

40. Коваленко О. В., Громова І. В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії.* 2014. Вип. 7. С. 20–27.

41. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 584 с.

42. Макаренко А. П., Гречана Л. С. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту амортизації основних засобів. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/5.3/175 (дата звернення: 12.11.2024).

43. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Аудит : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 184 с.

44. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Організація і методика аудиту : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2015. 190 с.

45. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Кутчак Ю. М. Фінансовий облік ІІ : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 368 с.

46. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 400 с.

47. Макаренко А. П., Шама М. В. Аудит основних засобів на підприємстві та напрями його вдосконалення. *Агросвіт.* 2020. № 2. С. 30–37.

48. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні : теорія й методологія, перспективи розвитку : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с.

49. Меліхова Т. О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 20. С. 33-37.

50. Меліхова Т. О., Романенко К. В. Удосконалення організації бухгалтерського процесу та методики аудиту вибуття основних засобів в обліку суб'єктів малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9445 (дата звернення: 12.11.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.18.

51. Неміш Ю. В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. *Аграрна економіка.* 2012. Т. 5. № 3-4. С. 181–187.

52. Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І. І. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Київ : Алерта, 2012. 664 с.

53. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М. І. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 1042 с.

54. Остапенко К. Методика аудиту операцій з основними засобами. URL: http://vtei.edu.ua/doc/24032021/4/9.pdf (дата звернення: 12.11.2024).

55. Петрик О. А., Мариніч І. О. Аудит оцінки вартості основних засобів. *Економіка. Фінанси. Право.* 2015. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2015_4_8 (дата звернення: 12.11.2024).

56. Петрик О. Законодавчо-нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні: реалії сьогодення. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2009. № 8-9. С.70-77.

57. Пиріжок Є. С., Кулікова Н. Т. Поняття «основні засоби» та канали їх вибуття на підприємстві. *Міжнародний збірник наукових праць «Проблеми теорій та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу».* 2011. Вип. 2 (20). С. 397–405.

58. Подмешальська Ю. В. Оцінка якості обліку в аудиті. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка».* 2016. Вип. 5 (4). С. 265-270.

59. Подмешальська Ю. В., Троян О. В., Біла Л. В. Теоретико-практичні аспекти проведення аудиту основних засобів. *Інвестиції: практика та досвід.* 2019. № 2. С. 64-70.

60. Подолянчук О. А., Химич Г. М. Методика і аналіз аудиту обліку основних засобів. *Економічні науки.* 2012. Вип. 4 (70). С. 76–80.

61. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Карт-бланш, 2002. 628 с.

62. Радіонова Н. Й., Войтенко М. В. Методичні засади проведення аудиту основних засобів. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука».* 2021. № 15 (115). С. 37-41.

63. Радіонова Н. Й. Удосконалення методології аудиту основних засобів. URL:https://www.knutd.edu.ua/publications/pdf/Ukrainian_editions/2015/13_stat_Radionova_Bunda.pdf (дата звернення: 16.11.2024).

64. Радіонова Н. Й., Михайлюк О. В. Організація внутрішньогосподарського контролю основних засобів на підприємствах України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука».* 2018. № 14. С. 37–39.

65. Редько О., Редько К. Процедури аудиту як основа професійної практики. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2011. № 6. С.45-50.

66. Ремонти та поліпшення власних основних засобів. *Податки та бухгалтерський облік.* 2011. № 68. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2011/august/issue-68/article-59158.html?srsltid=AfmBOor_GcvNNGUSUP_MHVK-oElQFYIRaDm2AldfUWW7uHHCYGZ-R4FV (дата звернення: 12.11.2024).

67. Ремонтуємо комп'ютер. *Податки & бухоблік*. 2009. № 83. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2009/october/issue-83/article-54315.html (дата звернення: 12.11.2024).

68. Савченко А. М., Бурятинський В. В. Концептуальні підходи та проблеми аудиту основних засобів. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7477 (дата звернення: 12.11.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.12.55.

69. Савченко А. М., Олянецька М. С. Особливості аналізу необоротних активів на прикладі підприємства ПАТ «Харківська бісквітна фабрика». *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7457 (дата звернення: 12.11.2024). DOI:10.32702/2307-2105- 2019.11.88.

70. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 578 с.

71. Стригуль Л. С., Тімонова А. С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві. *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2014. № 32. С. 47-50.

72. Техобслуговування, ремонт та поліпшення основних засобів: принципові відмінності. *Податки & бухоблік.* 2010. № 34. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2010/april/issue-34/article-55891.html?srsltid=AfmBOorlVuJr0r1sjsAB9YrfuuYnjdJEjtAcakmzKCTy6dhUjUc3A4tU (дата звернення: 12.11.2024).

73. Тимощук Н. С. Перспективи вдосконалення аудиту основних засобів на шляху інтеграції до зарубіжного досвіду. URL: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47983.doc.htm (дата звернення 10.11.2024).

74. Тихович Н. П. Аудит витрат на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів. *Збірник наукових праць студентів кафедри економічної експертизи та аудиту бізнесу*. 2019. Вип. 1. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/35603/1/305.pdf (дата звернення 10.11.2023).

75. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2011. 976 с.

76. Усач Б. Ф., Душко З. О., Колос М. М. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Знання, 2006. 295 с.

77. Усач Б. Ф. Проблеми розвитку аудиту в Україні. *Регіональна економіка.* 2007. № 4. С. 217-222.

78. Утенкова К. О. Аудит основних засобів підприємств АПВ в контексті вимог міжнародних стандартів аудиту. URL: https://magazine.faaf.org.ua/audit-osnovnih-zasobiv-pidpriemstv-apv-v-konteksti-vimog-mizhnarodnih-standartiv-auditu.html (дата звернення 15.11.2024).

79. Утенкова К. О. Аудит : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 408 с.

80. Утенкова К. О. Облік основних засобів за національними і міжнародними стандартами. *Облік і фінанси*. 2014. № 2. С. 79-83.

81. Хричікова М. О. Особливості аудиту основних засобів на підприємстві. *Управління розвитком*. 2014. № 12 (175). С. 89-91.

82. Чепелюк Г. М. Організаційно-методологічні аспекти внутрішнього контролю використання основних засобів підприємств і організацій. *Ефективна економіка*. 2013. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua /?op=1&z=2414 (дата звернення: 12.11.2024).

83. Черкашина Т. В., Горохолінська А. О. Особливості внутрішнього аудиту основних засобів. URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream /123456789/5384/B2.pdf (дата звернення: 12.11.2024)

84. Чохли для крісел та бризковики: поліпшення, ремонт чи техобслуговування. *Будівельна бухгалтерія*. 2013. № 6. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/sbuh/2013/march/issue-6/article-100076.html (дата звернення: 12.11.2024).

85. Яковлев А. І., Меліхова Т. О., Синиця Ю. С. Удосконалення обліку та аудиту основних засобів на малому підприємстві за допомогою правильного застосування їх вартісного вимірювання. *Інвестиції: практика та досвід*.

2023. № 23. URL: https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2591/2627. DOI: 10.32702/2306 6814.2023.23.53.

86. Яловега Л. В. Облік витрат на ремонт та поліпшення основних засобів: бухгалтерський і податковий аспект. *Збірник Полтавської державної аграрної академії.* 2013. № 10 (4). С. 460-466.

ДОДАТОК А

Баланс на 01.01.2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7126	7023
первісна вартість	1001	7475	7422
накопичена амортизація	1002	349	399
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13510	13241
Основні засоби	1010	6052	7459
первісна вартість	1011	20271	22096
знос	1012	14219	14637
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	26688	27723
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7239	13478
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	958	3413
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	956	1147
з бюджетом	1135	563	189
у тому числі з податку на прибуток	1136	166	189
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	21	339
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	271	1321
Витрати майбутніх періодів	1170	12	12
Інші оборотні активи	1190	292	368
Усього за розділом II	**1195**	10312	20267
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		2
Баланс	**1300**	37000	47992

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	80	80
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	25259	25259
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9447	9184
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	**1495**	15892	16155
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2132	8957
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2276	2923
товари, роботи, послуги	1615	11927	14548
розрахунками з бюджетом	1620	94	223
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	261	207
розрахунками з оплати праці	1630	454	822
Поточні забезпечення	1660	425	848
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3539	3309
Усього за розділом III	**1695**	21108	31837
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	37000	47992

Продовження додатку А

Баланс на 01.01.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7023	6954
первісна вартість	1001	7422	7422
накопичена амортизація	1002	399	468
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13241	13464
Основні засоби	1010	7459	7017
первісна вартість	1011	22096	22592
знос	1012	14637	15575
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	27723	**27435**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13478	17951
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3413	3424
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1147	1321
з бюджетом	1135	189	196
у тому числі з податку на прибуток	1136	189	156
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	339	327
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	1321	700
Витрати майбутніх періодів	1170	12	
Інші оборотні активи	1190	368	173
Усього за розділом II	**1195**	20267	**24092**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	2	1
Баланс	**1300**	47992	**51528**

Пасив	Код рядка		
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	80	2280
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	25259	25259
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9184	9053
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		1
Усього за розділом I	**1495**	16155	**18485**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	8957	10483
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2923	2190
товари, роботи, послуги	1615	14548	15123
розрахунками з бюджетом	1620	223	190
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	207	190
розрахунками з оплати праці	1630	822	699
Поточні забезпечення	1660	848	896
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3309	3272
Усього за розділом III	**1695**	31837	**33043**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	47992	**51528**

Продовження додатку А

Баланс на 01.01.2024 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6954	7454
первісна вартість	1001	7422	8022
накопичена амортизація	1002	468	1468
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13464	14464
Основні засоби	1010	7017	13017
первісна вартість	1011	22592	28592
знос	1012	15575	16575
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	**27435**	**38435**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	17951	22951
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3424	4424
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1321	2321
з бюджетом	1135	196	196
у тому числі з податку на прибуток	1136	156	156
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	327	327
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	700	3700
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	173	173
Усього за розділом II	**1195**	**24092**	**34092**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	1	1
Баланс	**1300**	**51528**	**72528**

Пасив	Код рядка		
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2280	13280
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	25259	25259
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9053	9053
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430	1	1
Усього за розділом I	**1495**	**18485**	**29485**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	10483	15483
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2190	2190
товари, роботи, послуги	1615	15123	20123
розрахунками з бюджетом	1620	190	190
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	190	190
розрахунками з оплати праці	1630	699	699
Поточні забезпечення	1660	896	896
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3272	3272
Усього за розділом III	**1695**	**33043**	**43043**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	**51528**	**72528**

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансові результати за 2021 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	58089	11261
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	49812	10367
Валовий:			
прибуток	2090	8277	894
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	4145	282
Адміністративні витрати	2130	6987	2972
Витрати на збут	2150	673	283
Інші операційні витрати	2180	3553	378
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1209	
збиток	2195		2457
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	13	7
Інші доходи	2240	208	
Фінансові витрати	2250	782	218
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	417	187
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	231	
збиток	2295		2855
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	23	6
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	208	
збиток	2355		2861

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	208	2861

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	73608	11313
Витрати на оплату праці	2505	12449	3536
Відрахування на соціальні заходи	2510	2306	1367
Амортизація	2515	1333	1123
Інші операційні витрати	2520	4348	1398
Разом	**2550**	94044	18737

Продовження додатку Б

Звіт про фінансові результати за 2022 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48445	58089
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39552	49812
Валовий:			
прибуток	2090	8893	8277
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	1306	4145
Адміністративні витрати	2130	5960	6987
Витрати на збут	2150	603	673
Інші операційні витрати	2180	1195	3553
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2441	1209
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	2	13
Інші доходи	2240	621	208
Фінансові витрати	2250	1305	782
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	1631	417
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	128	231
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		23
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	128	208
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	128	208

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	65690	73608
Витрати на оплату праці	2505	9468	12449
Відрахування на соціальні заходи	2510	2152	2306
Амортизація	2515	1324	1333
Інші операційні витрати	2520	4788	4348
Разом	**2550**	83422	94044

Продовження додатку Б

Звіт про фінансові результати за 2023 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	53445	48445
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	42552	39552
Валовий:			
прибуток	2090	10893	8893
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	3306	1306
Адміністративні витрати	2130	6960	5960
Витрати на збут	2150	1603	603
Інші операційні витрати	2180	2195	1195
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3441	2441
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	2	2
Інші доходи	2240	621	621
Фінансові витрати	2250	1305	1305
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	1631	1631
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1128	128
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1128	128
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	128	128

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	65690	65690
Витрати на оплату праці	2505	9468	9468
Відрахування на соціальні заходи	2510	2152	2152
Амортизація	2515	1324	1324
Інші операційні витрати	2520	4788	4788
Разом	**2550**	83422	83422